

PRIPOROČILA

PRIPOROČILO KOMISIJE (EU) 2023/1425

z dne 27. junija 2023

o olajšanju financiranja za prehod na trajnostno gospodarstvo

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 292 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Prehod na trajnostno gospodarstvo do leta 2050 je izziv, vendar ponuja tudi priložnosti za gospodarstvo Unije. Z naložbami v zeleni prehod bo Evropa postala prva podnebno nevtralna celina s trajnostnim gospodarstvom.
- (2) V tem desetletju je treba nujno ukrepati, da bi do leta 2030 zmanjšali emisije toplogrednih plinov za 55 % in dosegli naše okoljske cilje, zlasti tiste, ki so povezani z naravnimi in vodnimi krizami. Unija bo morala v obdobju 2021–2030 vsako leto investirati okrog 700 milijard EUR več kot med letoma 2011 in 2020, da bi razogljčila svoje gospodarstvo ter dosegla svoje okoljske cilje ⁽¹⁾ in cilje predlaganega akta o neto ničelni industriji ⁽²⁾.
- (3) Financiranje prehoda na podnebno nevtravno in trajnostno gospodarstvo potrebujejo danes tista podjetja, ki želijo postati trajnostna, vendar ne morejo v enem koraku preiti na popolnoma okolju prijazen in podnebno nevtralen model uspešnosti. V prihodnjih letih bo financiranje prehoda potrebno, da se zagotovi pravočasen in urejen prehod realnega gospodarstva na trajnostnost ter hkrati zagotovi konkurenčnost gospodarstva EU. Vse tehnologije za trajnostno gospodarstvo še niso na voljo, gospodarski akterji pa lahko cilje glede trajnostnosti dosežejo različno hitro.
- (4) Trajnostno financiranje pomeni financiranje tega, kar je že okolju prijazno, in tega, kar je v prehodu na take ravni uspešnosti. Z napredkom prehoda naj bi se sčasoma povečala raven trajnostnih naložb.
- (5) Čeprav pojem financiranja prehoda v pravnem okviru Unije ni opredeljen, bi bilo treba financiranje prehoda razumeti kot financiranje izboljšav podnebne in okoljske uspešnosti za prehod na trajnostno gospodarstvo s hitrostjo, ki je združljiva s podnebnimi in okoljskimi cilji EU.

⁽¹⁾ Unija bo morala v obdobju 2021–2030 vsako leto investirati 477 milijard EUR več kot v obdobju 2011–2020, da bi dosegla svoje cilje glede zmanjšanja emisij v energetske in prometnem sektorju. Za doseganje svojih okoljskih ciljev bo morala investirati dodatnih 110 milijard EUR na leto. Za podrobnosti glej delovni dokument služb Komisije o oceni naložbenih potreb in razpoložljivih finančnih sredstvih za krepitev proizvodne zmogljivosti EU za neto ničelne tehnologije (SWD(2023) 68 final) ter sporočilo Komisije o gospodarstvu EU po COVID-19: posledice za ekonomsko upravljanje (COM(2021) 662 final).

⁽²⁾ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira ukrepov za krepitev evropskega ekosistema proizvodnje proizvodov neto ničelnih tehnologij (akt o neto ničelni industriji) (COM(2023) 161 final).

- (6) Okvir EU za trajnostno financiranje, vključno z Uredbo (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, metodologijami iz Uredbe (EU) 2019/2089 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾, Direktivo (EU) 2022/2464 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾ in predlogom uredbe o evropskih zelenih obveznicah ⁽⁶⁾, vsebuje zaščitne ukrepe in načela, s katerimi se lahko podrobneje opredeli, kaj predstavlja financiranje prehoda.
- (7) Financiranje prehoda na podnebno nevtravno in trajnostno gospodarstvo je v središču sporočila Komisije iz leta 2021 o strategiji za financiranje prehoda na trajnostno gospodarstvo ⁽⁷⁾, v katerem je opisana potreba po vključujočem pristopu k trajnostnemu financiranju ne glede na sektorje, geografska območja, akterje in različna izhodišča prehoda.
- (8) To priporočilo pojasnjuje koncept financiranja prehoda in priznava pomembno vlogo, ki jo imajo lahko udeleženci na trgu s prostovoljno uporabo orodij iz okvira Unije za trajnostno financiranje za financiranje prehoda, kadar je to potrebno.
- (9) Podjetja, finančni posredniki in vlagatelji, države članice in nadzorni organi bi lahko zbrali, zagotovili ali pridobili sredstva za financiranje prehoda s prostovoljno uporabo orodij trajnostnega financiranja, kot so določena v tem priporočilu.
- (10) Namen tega priporočila je podpreti financiranje prehoda v zaupanja vrednem okolju za vlagatelje s spodbujanjem prostovoljne uporabe orodij za trajnostno financiranje in razkritij na načine, ki lahko zagotovijo verodostojnost priložnosti za naložbe v prehod.
- (11) Priporočilo temelji na okviru Unije za trajnostno financiranje in na elementih vodilnih mednarodnih pobud za financiranje prehoda, kot so smernice OECD o financiranju prehoda ⁽⁸⁾, okvir G20 za financiranje prehoda ⁽⁹⁾, poročilo mednarodne platforme za trajnostno financiranje o financiranju prehoda ⁽¹⁰⁾ in poročilo strokovne skupine Združenih narodov na visoki ravni o zavezah nedržavnih subjektov glede neto ničelnih emisij ⁽¹¹⁾. Zato bi morali imeti mednarodni vlagatelji, ki upoštevajo to priporočilo, možnost, da glavne vidike svojih ciljev prehoda in potreb po financiranju uskladijo z mednarodno tržno prakso.

⁽³⁾ Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13). Izraz „taksonomija“ se nanaša na Uredbo (EU) 2020/852, skupaj z delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi navedene uredbe.

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2019/2089 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o spremembi Uredbe (EU) 2016/1011 glede referenčnih vrednosti EU za podnebni prehod, referenčnih vrednosti EU, usklajenih s Pariškim sporazumom, in s trajnostnostjo povezanih razkritij za referenčne vrednosti (UL L 317, 9.12.2019, str. 17).

⁽⁵⁾ Direktiva (EU) 2022/2464 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 537/2014, Direktive 2004/109/ES, Direktive 2006/43/ES in Direktive 2013/34/EU glede poročanja podjetij o trajnostnosti (UL L 322, 16.12.2022, str. 15).

⁽⁶⁾ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o evropskih zelenih obveznicah (COM(2021) 391 final). Sozakonodajalca sta politični dogovor dosegla 28. februarja 2023.

⁽⁷⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o strategiji za financiranje prehoda na trajnostno gospodarstvo (COM(2021) 390 final).

⁽⁸⁾ OECD (2022), OECD Guidance on Transition Finance: Ensuring Credibility of Corporate Climate Transition Plans, Green Finance and Investment (Smernice OECD o financiranju prehoda: zagotavljanje verodostojnosti načrtov podjetij za podnebni prehod, Zeleno financiranje in naložbe), OECD Publishing, Pariz.

⁽⁹⁾ Skupina G20 (2022), Poročilo skupine G20 o trajnostnem financiranju za leto 2022.

⁽¹⁰⁾ Mednarodna platforma za trajnostno financiranje (2022), Poročilo o financiranju prehoda. Na voljo na strani: https://finance.ec.europa.eu/system/files/2022-11/221109-international-platform-sustainable-report-transition-finance_en.pdf.

⁽¹¹⁾ Strokovna skupina Združenih narodov na visoki ravni za zaveze nedržavnih subjektov glede neto ničelnih emisij (2022), Integrity Matters: Net Zero Commitments by Businesses, Financial Institutions, Cities and Regions (Integriteta je pomembna: neto ničelne zaveze podjetij, finančnih institucij, mest in regij).

- (12) Prehod za doseganje ciljev evropskega zelenega dogovora ⁽¹²⁾ vključuje prehod na podnebno nevtralnost do leta 2050, katerega cilj je omejitev globalnega segrevanja na 1,5 °C v skladu s Pariškim sporazumom, sprejetim na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja ⁽¹³⁾, prehod na gospodarstvo, odporno proti podnebnim spremembam, ter prehod na okoljskotrajnostno gospodarstvo, in sicer krožno gospodarstvo z ničelnim onesnaževanjem, gospodarstvo s pozitivnim vplivom na okolje ter trajnostno rabo vodnih in morskih virov.
- (13) Udeleženci na trgu lahko to priporočilo uporabijo za podnebni in okoljski prehod.
- (14) Podjetja (vključno z nefinančnimi in finančnimi podjetji) imajo lahko različna izhodišča za prehod na trajnostnost, odvisno od različnih dejavnikov, kot so sektorji in geografska območja, kjer so dejavna. Podjetja imajo tudi različne možnosti in zmogljivosti za prehod, odvisno od njihove velikosti, razpoložljivih finančnih in fizičnih virov ali razpoložljivosti infrastrukture in tehnologij. Zato bodo imela podjetja različne potrebe po financiranju.
- (15) Uporaba sredstev financiranja prehoda je prostovoljna. Vsa podjetja in vsi gospodarski sektorji nimajo znatnih potreb za financiranje podnebnega ali okoljskega prehoda. Kjer pa je vplive mogoče zmanjšati in se ti tudi zmanjšujejo, bi bilo treba to izboljšanje priznati ter olajšati njegovo financiranje.
- (16) Mala in srednja podjetja (MSP) bodo morda morala financirati svoj prehod, v tem primeru bi lahko pridobila sredstva za financiranje prehoda na podlagi predložitve ključnih informacij o trajnostnosti. Vendar je zaradi njihove velikosti in omejenih virov to lahko težavno in drago. MSP bodo morda potrebovala podporo svojih finančnih partnerjev, dobaviteljev in strank v njihovi vrednostni verigi, ko bodo preučevala svoje potrebe za financiranje prehoda in v praksi dostopala do financiranja prehoda. Velika podjetja in finančne posrednike se spodbuja, naj pri sodelovanju z MSP uporabljajo načelo sorazmernosti ter naj bodo zadržani glede informacij, ki jih zahtevajo od partnerjev v vrednostni verigi, dobaviteljev in strank MSP.
- (17) Financiranje prehoda lahko pomaga tudi pri financiranju prehoda podjetij, ki delujejo v sektorjih, ki jih prehod na trajnostno gospodarstvo najbolj prizadene. Nove naložbe in z njimi povezane naložbe v osnovna sredstva takih podjetij so lahko na primer združljive s prehodom za doseganje podnebnih in okoljskih ciljev Unije.
- (18) Potrebe po financiranju prehoda se lahko določijo z vnaprejšnjim načrtovanjem in določitvijo ciljev prehoda. To je na primer mogoče doseči z določitvijo kratko-, srednje- in dolgoročnih ciljev in ukrepov podjetja v skladu s prehodom na podnebno nevtralno in trajnostno gospodarstvo ter naložbenih in akcijskih načrtov, v katerih so navedena dodeljena sredstva in sredstva, ki so še potrebna, za zagotovitev, da so cilji doseženi ter da se ukrepi načrtujejo in izvajajo pregledno, verodostojno in dosledno. To je mogoče storiti tako na ravni podjetja kot na ravni dejavnosti, odvisno od tega, kje se pojavi potreba po financiranju prehoda.
- (19) Načrtovanje prehoda, tj. proces, s katerim podjetja svoje okoljske in podnebne ambicije pretvorijo v ukrepe, lahko podjetjem pomaga čim bolj zmanjšati strateška in finančna tveganja, povezana s prehodom, opredeliti poslovne priložnosti in zagotoviti jasnost glede njihove poslovne strategije, s katero lahko privabijo nove vlagatelje in poslovne partnerje.
- (20) Vendar lahko podjetja uporabljajo tudi orodja Unije za trajnostno financiranje, kot je taksonomija, ne le za razkritje dejavnosti in naložb v osnovna sredstva, usklajenih s taksonomijo, temveč tudi kot v prihodnost usmerjeno orodje za svoj proces prehoda, pri čemer kot referenčne točke za določanje ciljev uporabljajo merila taksonomije. Taksonomija se vse bolj uporablja za financiranje prehoda, pri čemer številna podjetja poročajo o naložbah v osnovna sredstva, usklajenih s taksonomijo, ki so bistveno višje od usklajenih prihodkov, zlasti v sektorjih z velikim vplivom.

⁽¹²⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Evropski zeleni dogovor (COM(2019) 640 final).

⁽¹³⁾ Odobren s strani Unije 5. oktobra 2016; Sklep Sveta (EU) 2016/1841 z dne 5. oktobra 2016 o sklenitvi Pariškega sporazuma, sprejetega na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, v imenu Evropske unije (UL L 282, 19.10.2016, str. 1).

- (21) Naložbe za uskladitev s taksonomijo v petih (izjemoma desetih) letih se priznajo kot naložbe v osnovna sredstva, ki so v celoti usklajene s taksonomijo, če jim je priložen načrt naložb v osnovna sredstva, ki je vrsta načrta za prehod na ravni dejavnosti ⁽¹⁴⁾. Poleg tega so naložbe v prehodne dejavnosti, kot so opredeljene v Uredbi (EU) 2020/852, naložbe v najboljše razpoložljive tehnologije, zato so priznane tudi kot usklajene s taksonomijo, če ne povzročajo dolgoročne vezanosti na ogljično intenzivne tehnologije ali preprečujejo razvoja bolj zelenih tehnologij. To so gospodarske dejavnosti, za katere trenutno ni alternativnih tehnologij in katerih izvajanje je na poti k podnebni nevtralnosti v prihodnosti. Za zagotovitev nenehnih izboljšav tekom prehoda Uredba (EU) 2020/852 določa, naj se tehnična merila za pregled za prehodne dejavnosti pregledajo vsaka tri leta, da se upoštevajo nove tehnologije in znanstveni dokazi, ko so na voljo.
- (22) Taksonomija je lahko tudi koristen vodnik, ki dopolnjuje podnebne ali okoljske cilje ali načrte za prehod, za gospodarske dejavnosti, ki ne morejo ustvariti pomembnega prispevka k enemu od okoljskih ciljev iz Uredbe (EU) 2020/852, vendar lahko še vedno znatno izboljšajo okoljsko uspešnost. Njena merila in načela se lahko uporabijo za določitev vmesnih ali minimalnih ciljev, za katere bi bilo mogoče zbrati sredstva za financiranje prehoda, če so naložbe združljive s podnebnimi in okoljskimi cilji EU ⁽¹⁵⁾. To bi bilo treba zagotoviti z načrtom za prehod za določeno dejavnost (načrt za prehod na podlagi dejavnosti).
- (23) Podatki kažejo, da taksonomija deluje, kot je bilo predvideno, saj so podjetja, ki so vključena v indeks STOXX Europe 600, ki so doslej poročala o neničelni stopnji uskladitve s taksonomijo ⁽¹⁶⁾, povprečno poročala o približno 23-odstotni usklajenosti s taksonomijo za naložbe v osnovna sredstva, 24-odstotni za naložbe v obratna sredstva in 17-odstotni za prihodke ⁽¹⁷⁾.
- (24) Referenčne vrednosti EU za podnebni prehod in referenčne vrednosti EU, usklajene s Pariškim sporazumom, so ustrezna orodja za pripravo portfeljev s cilji razogljičenja. Investicijski skladi, ki sledijo tem referenčnim vrednostim, so se znatno povečali in so trenutno ocenjeni na 116 milijard EUR. Povečuje se tudi uporaba tržnih referenčnih vrednosti ESG z značilnostmi okoljske trajnostnosti.
- (25) Načrti za prehod so koristno orodje za prenos podnebnih ali okoljskih ciljev na ravni podjetij in gospodarskih dejavnosti v ukrepe in naložbeni načrt pri komuniciranju s finančnimi posredniki in vlagatelji. Finančni posredniki in vlagatelji lahko pri ocenjevanju tveganj prehoda in fizičnih tveganj glede trajnostnosti, povezanih z naložbo, upoštevajo tudi informacije iz načrtov za prehod ter celovitost, preglednost in odgovornost ciljev, vključenih v načrte.
- (26) Načrti za prehod trenutno niso obvezni, vendar se vse bolj uveljavljajo kot eno od ključnih v prihodnost usmerjenih orodij, ki jih podjetja lahko uporabijo za določitev in opredelitev svojih ciljev in finančnih sredstev, potrebnih za doseganje teh ciljev, ter vključujejo informacije o mejnikih, dejavnostih, postopkih in virih. Načrti za prehod se lahko pripravijo na podlagi Direktive (EU) 2022/2464 in standardov poročanja na podlagi navedene direktive, pri čemer so načrti za prehod del splošne poslovne strategije podjetja, ki želi prispevati k uresničitvi cilja Pariškega sporazuma, tj. omejitvi dviga globalne temperature na 1,5 °C.

⁽¹⁴⁾ Deležirana uredba Komisije (EU) 2021/2178 z dne 6. julija 2021 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z določitvijo vsebine in prikaza informacij, ki jih morajo razkriti podjetja, za katera se uporablja člen 19a ali 29a Direktive 2013/34/EU, o okoljsko trajnostnih gospodarskih dejavnostih, ter metodologije za izpolnjevanje te obveznosti razkritja (UL L 443, 10.12.2021, str. 9), Priloga I.

⁽¹⁵⁾ Odhodkov za načrte za prehod na podlagi dejavnosti ni mogoče šteti za usklajene s taksonomijo, če ne izpolnjujejo v celoti zadevnih meril taksonomije, vendar lahko kljub temu pomembno prispevajo k boljši trajnostnosti in pritegnejo sredstva za financiranje prehoda.

⁽¹⁶⁾ Na dan 17. maja 2023 je 63 % podjetij, vključenih v indeks STOXX Europe 600, že razkrilo svojo stopnjo sprejemljivosti za taksonomijo in usklajenosti z njo za poslovno leto 2022. Vir: Bloomberg.

⁽¹⁷⁾ Skoraj dve tretjini podjetij, ki so razkrila naložbe v osnovna sredstva, sprejemljiva za taksonomijo, sta poročali o neničelni stopnji usklajenosti, polovica podjetij, ki so razkrila sprejemljive prihodke, pa je poročala o neničelni stopnji usklajenosti prihodkov. Vir: Bloomberg.

- (27) Podjetja, za katere veljajo obveznosti poročanja iz Direktive (EU) 2022/2464, bodo morala sporočiti vse časovno omejene cilje v zvezi s trajnostnimi zadevami, ki jih morda imajo, ter vse načrte, ki jih morda imajo, za zagotovitev, da sta njihov poslovni model in strategija združljiva s preходом na trajnostno gospodarstvo, in za omejitev globalnega segrevanja na 1,5 °C.
- (28) Komisija je februarja 2022 predstavila predlog direktive o skrbnem pregledu podjetij glede trajnostnosti ⁽¹⁸⁾, da bi zagotovila, da bodo podjetja, ki so dejavna na notranjem trgu, izvedla trajnostni prehod naših gospodarstev. V njem predlaga, da podjetja, ki spadajo na področje uporabe te direktive, sprejmejo načrt za zagotavljanje, da so poslovni modeli in strategija podjetja združljivi s preходом na trajnostno gospodarstvo in omejitvijo globalnega segrevanja na 1,5 °C v skladu s Pariškim sporazumom.
- (29) Načrt za prehod, ki je vidik splošne strategije podjetja, lahko zajema tudi prehod na okoljske cilje. Načrt za prehod bi lahko bil bolj verodostojen, če bi ga sprejelo vodstvo družbe, in sicer z vključitvijo strukturiranega sklopa kratko-, srednje- in dolgoročnih ciljev in ukrepov, vključno z dodeljenimi in potrebnimi viri za zagotovitev, da se cilji in ukrepi izvajajo verodostojno in dosledno, vključno z upoštevanjem in preprečevanjem dolgoročne vezanosti na dejavnosti ali sredstva z visoko intenzivnostjo toplogrednih plinov ali okolju zelo škodljivimi dejavnostmi ali sredstvi, ob upoštevanju njihove življenjske dobe.
- (30) Finančni posredniki imajo ključno vlogo pri podpiranju prehoda realnega gospodarstva na trajnostnost. Zagotavljanje financiranja prehoda realnemu gospodarstvu tako finančnemu sektorju omogoča, da med preходом izpolni svojo funkcijo financiranja, sčasoma zmanjša prehodnostno tveganje in sektorju omogoči, da sam izvede urejen prehod. Financiranje prehoda in povezane naložbe lahko zmanjšajo finančno prehodnostno tveganje v prihodnosti, tudi če niso samodejno izpostavljene manjšemu finančnemu tveganju kot druge naložbe.
- (31) Bančna posojila in naložbe so pomembni za financiranje realnega gospodarstva, od obeh pa se pričakuje, da bosta podjetjem zagotovila znaten znesek financiranja prehoda. Banke in drugi institucionalni vlagatelji so v posebej dobrem položaju, da svojim strankam zagotovijo financiranje prehoda, saj imajo prednost tesnih odnosov s strankami. V zvezi s tem lahko banke to priporočilo upoštevajo v povezavi z določbami o tveganjih prehoda in fizičnih tveganjih iz Direktive 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁹⁾ ter Uredbe (EU) 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁰⁾, ki se trenutno revidirata.
- (32) Prihodnji nasveti Evropskega bančnega organa o zelenih kreditih ⁽²¹⁾ in delo platforme za trajnostno financiranje ⁽²²⁾ bodo obravnavali različne vidike financiranja prehoda in zagotovili ustrezen prispevek k prihodnjim obravnavam te teme.
- (33) Razkritja glede trajnostnosti pomagajo poenostaviti izmenjavo informacij med finančnimi posredniki in podjetji v preходу. V prihodnost usmerjene informacije o podnebnih ali okoljskih ciljih ali načrti za prehod, če obstajajo, bi lahko na primer zagotovili koristne informacije za vlagatelje in finančne posrednike, ki so sami zavezani preходу. Informacije bodo finančnim posrednikom in vlagateljem v pomoč pri odločanju o tem, kaj vključiti ali česa ne vključiti v naložbene produkte, ter pri oceni posledic različnih časovnih okvirov naložb in tveganj naslednjih naložb.

⁽¹⁸⁾ Predlog direktive o skrbnem pregledu podjetij glede trajnostnosti in spremembi Direktive (EU) 2019/1937 (COM(2022) 71).

⁽¹⁹⁾ Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.6.2013, str. 338).

⁽²⁰⁾ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1).

⁽²¹⁾ Prihodnji nasveti na podlagi poziva za nasvet Evropskemu bančnemu organu o zelenih kreditih in hipotekah, ki so na voljo na: https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/About%20Us/Missions%20and%20tasks/Call%20for%20Advice/2022/CfA%20on%20green%20loans%20and%20mortgages/1043881/EBA%20Call%20for%20Advice%20Green%20Loans%20and%20Mortgages_Clean.pdf

⁽²²⁾ Platforma za trajnostno financiranje, vzpostavljena s členom 20 Uredbe (EU) 2020/852. Več informacij o tej platformi je na voljo na: https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/overview-sustainable-finance-old/platform-sustainable-finance_sl.

- (34) Finančni posredniki in vlagatelji lahko prispevajo k prehodu tudi s ponujanjem posebnih finančnih rešitev, povezanih s preходом, ki so povezane s podnebnimi ali okoljskimi cilji, ki jih določijo podjetja.
- (35) Države članice so pozvane, naj še naprej ozaveščajo o pristopih k iskanju ali zagotavljanju financiranja prehoda. Poleg tega so pozvane, naj še naprej zagotavljajo usposabljanje in tehnično pomoč, ki lahko pomagata povečati uporabo financiranja prehoda in zagotovita posebne finančne rešitve, povezane s preходом, za podjetja, ki so pripravljena sodelovati v preходу.
- (36) Evropski nadzorni organi in pristojni nacionalni organi v Uniji bi morali še naprej ozaveščati o ustreznih pristopih k financiranju prehoda. To bo pri udeležencih na trgu pomagalo krepiti zaupanje, kako učinkovito uporabljati orodja Unije za trajnostno financiranje, ter spodbudilo uporabo financiranja prehoda in zmanjšalo tveganje zelenega zavajanja.
- (37) To priporočilo ne vsebuje priporočil o vseh vidikih financiranja prehoda na podnebno nevtralnno in trajnostno gospodarstvo. Njegov namen je pojasniti osnovne koncepte financiranja prehoda in uporabo orodij, ki lahko spodbudijo povečanje uporabe zasebnega financiranja prehoda.
- (38) To priporočilo ni izčrpno, saj lahko udeleženci na trgu najdejo druge načine za spodbujanje ali zbiranje sredstev za financiranje prehoda, ki so skladni s preходом na trajnostno gospodarstvo. Obravnavati bi ga bilo treba skupaj z morebitnim prihodnjim razvojem trga ali zakonodaje. Platforma za trajnostno financiranje bo pomagala opredeliti ustrezne tržne prakse, povezane s financiranjem prehoda, udeleženci na trgu pa lahko zagotovijo povratne informacije za nadaljnje izboljšanje elementov okvira za trajnostno financiranje in njegove uporabe za financiranje prehoda prek platforme ali prek dogodkov za informiranje javnosti, ki jih organizira Komisija, kot so delavnice in dialogi z deležniki. Komisija bo okrepila tudi sodelovanje z mednarodnimi partnerji, npr. prek mednarodne platforme za trajnostno financiranje in svetovalnega vozlišča za trajnostno financiranje, ki bo v kratkem ustanovljeno v okviru strategije Global Gateway, da bi po vsem svetu spodbudila uporabo in mednarodno interoperabilnost financiranja prehoda –

SPREJELA NASLEDNJE PRIPOROČILO:

1. NAMEN IN PODROČJE UPORABE

- 1.1 To priporočilo temelji na sporočilu Komisije z naslovom Strategija za financiranje prehoda na trajnostno gospodarstvo ⁽²³⁾.
- 1.2 Namen tega priporočila je podpreti udeležence na trgu, ki želijo pridobiti ali zagotoviti financiranje prehoda, in sicer z nudenjem praktičnih predlogov, kako pristopiti k financiranju prehoda.
- 1.3 To priporočilo je naslovljeno na podjetja, ki želijo prispevati k prehodu na podnebno nevtralnno in okoljsko trajnostnost ter hkrati izboljšujejo svojo konkurenčnost in iščejo sredstva za financiranje naložb v ta namen. Njegov namen je pojasniti koristi uporabe orodij EU za trajnostno financiranje v ta namen. Financiranje prehoda in zeleno financiranje ⁽²⁴⁾ se lahko razlikujeta od splošnega financiranja, ki nima ciljev glede trajnostnosti.
- 1.4 To priporočilo na splošno ni namenjeno mikropodjetjem ⁽²⁵⁾ zaradi njihove velikosti in upravne zmožljivosti.

⁽²³⁾ Sporočilo Komisije z naslovom Strategija za financiranje prehoda na trajnostno gospodarstvo (COM(2021) 390 final).

⁽²⁴⁾ Razlikovanje in prekrivanja med financiranjem prehoda in zelenim financiranjem ter razvoj tega skozi čas so prikazani v oddelku 1 Priloge.

⁽²⁵⁾ Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednje velikih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 1) opredeljuje mikropodjetje kot podjetje, ki zaposluje manj kot 10 oseb in katerega letni promet in/ali letna bilančna vsota ne presega 2 milijonov EUR.

- 1.5 To priporočilo je naslovljeno tudi na:
- (a) finančne posrednike in vlagatelje, ki so pripravljene podjetjem zagotoviti financiranje prehoda,
 - (b) države članice in finančne nadzorne organe za ozaveščanje o tej temi in zagotavljanje tehnične pomoči, za spodbujanje uporabe in zagotavljanje financiranja prehoda realnemu gospodarstvu.
- 1.6 To priporočilo ne posega v zakonodajo Unije, ki določa pravne obveznosti.
- 1.7 To priporočilo lahko uporabljajo tudi akterji zunaj Unije, vendar imajo lahko posebne potrebe, ki v tem priporočilu niso upoštevane.

2. OPREDELITEV POJMOV

V tem priporočilu se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- 2.1 **Prehod** pomeni prehod s sedanjih ravni podnebne in okoljske uspešnosti na podnebno nevtralno, na podnebne spremembe odporno in okoljskotrajnostno gospodarstvo v časovnem okviru, ki omogoča doseganje:
- (a) cilja omejitve dviga globalne temperature na 1,5 °C v skladu s Pariškim sporazumom ter, za podjetja in dejavnosti v Uniji, cilja doseganja podnebne nevtralnosti do leta 2050 in 55-odstotnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2030, kot je določeno v Uredbi (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁶⁾;
 - (b) cilja prilagajanja podnebnim spremembam ⁽²⁷⁾ in
 - (c) drugih okoljskih ciljev Unije, kot so določeni v Uredbi (EU) 2020/852, kot so preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja, ničelno onesnaževanje, varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov, trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov ter prehod na krožno gospodarstvo.
- 2.2 **Financiranje prehoda** pomeni financiranje naložb, ki so združljive s preходом in prispevajo k njemu ter preprečujejo vezanost, vključno z:
- (a) naložbami v portfelje, ki sledijo referenčnim vrednostim EU za podnebni prehod in referenčnim vrednostim EU, usklajenim s Pariškim sporazumom (v nadaljnjem besedilu: podnebne referenčne vrednosti EU);
 - (b) naložbami v gospodarske dejavnosti, usklajene s taksonomijo, vključno s:
 - prehodnimi gospodarskimi dejavnostmi, kot so opredeljene v členu 10(2) Uredbe (EU) 2020/852, za cilj blažitve podnebnih sprememb;
 - gospodarskimi dejavnostmi, ki so sprejemljive za taksonomijo, ki postanejo usklajene s taksonomijo v skladu s členom 1(2) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/2178 v obdobju največ petih (izjemoma desetih) let ⁽²⁸⁾;
 - (c) naložbami v podjetja ali gospodarske dejavnosti z verodostojnim načrtom za prehod na ravni podjetja ali dejavnosti;
 - (d) naložbami v podjetja ali gospodarske dejavnosti z verodostojnimi znanstveno utemeljenimi cilji, kadar je sorazmerno, podprtimi z informacijami, ki zagotavljajo celovitost, preglednost in odgovornost.

⁽²⁶⁾ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

⁽²⁷⁾ Kot je opredeljen v Uredbi (EU) 2020/852.

⁽²⁸⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/2178 z dne 6. julija 2021 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z določitvijo vsebine in prikaza informacij, ki jih morajo razkriti podjetja, za katera se uporablja člen 19a ali 29a Direktive 2013/34/EU, o okoljsko trajnostnih gospodarskih dejavnostih, ter metodologije za izpolnjevanje te obveznosti razkritja (UL L 443, 10.12.2021, str. 9).

- 2.3 **Načrt za prehod** pomeni vidik splošne strategije podjetja, ki določa cilje in ukrepe subjekta za njegov prehod na podnebno nevtrarno ali trajnostno gospodarstvo, vključno z ukrepi, kot je zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v skladu s ciljem omejitve podnebnih sprememb na 1,5 °C.

3. **PRIPOROČILO PODJETJEM, KI ZAPROSIMO ZA FINANCIRANJE PREHODA**

Orodja za trajnostno financiranje za določitev in opredelitev potreb po financiranju prehoda

- 3.1 Podjetja lahko svoje potrebe po financiranju prehoda preučijo na podlagi svojih vplivov na trajnostnost ter tveganj in priložnosti v zvezi s trajnostnostjo. Te je mogoče ugotoviti z oceno pomembnosti.
- 3.2 Podjetja bi lahko za določitev svojih potreb po financiranju prehoda začela z določanjem ciljev prehoda in opredelitvijo posameznih poti za prehod na podlagi znanstveno utemeljenih scenarijev in kažipotov ⁽²⁹⁾.
- 3.3 Orodja za trajnostno financiranje, zlasti taksonomija ali podnebne referenčne vrednosti EU ter verodostojni načrti za prehod, se lahko uporabijo za podporo pri opredelitvi ciljev prehoda in za izražanje individualnih potreb po financiranju prehoda na ravni podjetja in na ravni gospodarskih dejavnosti ⁽³⁰⁾.
- 3.4 Z jasnim vključevanjem ciljev prehoda in povezanih potreb po financiranju prehoda v verodostojen načrt za prehod lahko finančni posredniki in vlagatelji lažje razumejo, primerjajo in primerjalno analizirajo priložnosti za financiranje prehoda.
- 3.5 Potrebe po financiranju prehoda se lahko opredelijo kot načrtovane naložbe v osnovna sredstva in po potrebi kot naložbe v obratna sredstva za doseganje podnebnih in okoljskih ciljev ter tekoči ali ciljni prihodki, povezani s prehodom.
- 3.6 Podjetja bi lahko po potrebi s finančnimi posredniki in vlagatelji razpravljala o svojih individualnih potrebah po financiranju prehoda in najustreznejših rešitvah financiranja.

4. **UPORABA VERODOSTOJNIH KAŽIPOTOV ZA PREHOD ZA DOLOČITEV ZNANSTVENO UTEMELJENIH CILJEV**

- 4.1 Podjetja lahko javno dostopne medsektorske ali sektorske scenarije in kažipote za razogljčenje ter, če obstajajo, scenarije za okoljske izboljšave uporabijo kot sklicevanja na določitev znanstveno utemeljenih ciljev in potreb po financiranju prehoda.
- 4.2 Pri uporabi scenarijev ali kažipotov se priporoča uporaba tistih, ki so znanstveno utemeljeni, v primeru kažipotov za razogljčenje pa tistih, ki so v skladu s Pariškim sporazumom, kot so scenariji globalnega segrevanja za 1,5 °C Mednarodne agencije za energijo ali Mednarodnega foruma za podnebne spremembe, in sicer brez prekoračitve ali z omejeno prekoračitvijo ⁽³¹⁾.
- 4.3 Priporoča se prilagoditev kažipota posameznemu podjetju v skladu s podnebnimi in okoljskimi cilji Unije ter na podlagi lokacij, na katerih deluje, in izhodiščne točke podjetja. V podporo temu se pri ocenjevanju izzivov podnebnega prehoda in razpoložljivih najboljših tehnologij ter širših zelenih in digitalnih izzivov ter izzivov glede odpornosti v določenem sektorju priporoča tudi preučitev kvalitativnih kažipotov EU za prehod po industrijskih ekosistemih ⁽³²⁾, ki jih je pripravila Evropska komisija.

⁽²⁹⁾ V oddelku 2 Priloge je prikazano, kako se lahko različne značilnosti ciljev podjetja glede prehoda odražajo v potrebah po financiranju prehoda v različnih časovnih obdobjih. Na sliki 2 v Prilogi so prikazane različne možnosti za opredelitev potreb po financiranju prehoda.

⁽³⁰⁾ Oddelek 3 Priloge vsebuje pregled orodij, ki bi se lahko uporabila za določitev potreb po financiranju prehoda, in možnosti za zbiranje sredstev za financiranje prehoda.

⁽³¹⁾ Možen vir takšnih scenarijev bi lahko bili scenariji, ki jih objavi mreža za ozelenitev finančnega sistema.

⁽³²⁾ Kvalitativni kažipoti EU za prehod, ki jih je pripravila Evropska komisija, so na voljo na: https://single-market-economy.ec.europa.eu/industry/transition-pathways_en.

- 4.4 Znanstveno utemeljeni cilji prehoda bi se lahko uporabili za zbiranje sredstev za financiranje prehoda brez načrta za prehod, kadar je to sorazmerno s kompleksnostjo, velikostjo in vplivi podjetja in če so cilji podprti z informacijami, ki zagotavljajo njihovo celovitost in preglednost ter odgovornost za izvajanje ukrepov za njihovo doseganje.

5. UPORABA PODNEBNIH REFERENČNIH VREDNOSTI EU

- 5.1 Podjetja lahko po potrebi uporabijo metodologije, ki se uporabljajo za podnebne referenčne vrednosti EU, da bi dopolnila znanstveno utemeljene scenarije ali kažipote. Z njimi lahko podprejo opredelitev posameznih kažipotov na ravni podjetja ali projekta ali določitev ciljev prehoda in jih uporabijo kot pomoč pri določitvi svojih potreb po financiranju prehoda.
- 5.2 Iste metodologije se lahko uporabijo tudi za preprečevanje, da bi nove naložbe postale potencialno nasedle naložbe, in bi lahko omogočile vključitev izdaj podjetja ali kapitala, zbranega za zadevni projekt prehoda, v naložbeni ali posojilni portfelj, ki sledi podnebni referenčni vrednosti EU ⁽³³⁾.

6. UPORABA TAKSONOMIJE EU

- 6.1 Podjetja lahko svoje potrebe po financiranju prehoda določijo s prostovoljno uporabo taksonomije skupaj z drugimi znanstveno utemeljenimi referenčnimi točkami, ko določajo cilje prehoda za posamične gospodarske dejavnosti v gospodarskih sektorjih, ki jih zajemajo delegirani akti, sprejeti na podlagi Uredbe (EU) 2020/852 ⁽³⁴⁾.
- 6.2 Podjetja se spodbuja, da taksonomijo uporabljajo za načrtovanje naložb, da bi izpolnila merila iz taksonomije za določeno gospodarsko dejavnost v petih (izjemoma desetih) letih, saj so take naložbe že priznane kot v celoti usklajene s taksonomijo.
- 6.3 Podjetja lahko taksonomijo uporabijo za določitev mejnikov in vmesnih ciljev za prehod gospodarskih dejavnosti, nadaljnje izboljšanje okoljske uspešnosti ali končno usklajitev s taksonomijo v daljšem časovnem obdobju, ki je še vedno dovolj kratko, da je združljivo s prehodom. Podjetja lahko na primer po potrebi uporabijo merila iz taksonomije za načrtovanje postopnega usklajevanja s taksonomijo: kot prvi časovno omejen cilj določijo prehod, ki presega ravni uspešnosti, opredeljene z merili za nebitveno škodovanje, kot drugi časovno omejen cilj pa usklajitev z merili za bistven prispevek, ki so pojasnjena v načrtu za prehod na podlagi dejavnosti ⁽³⁵⁾.
- 6.4 Za operacionalizacijo uporabe taksonomije za zbiranje sredstev za financiranje prehoda bi lahko podjetja opredelila svoje potrebe po financiranju prehoda v smislu naložb v osnovna sredstva podjetja. Po potrebi bi lahko opredelila tudi te potrebe v smislu tekočih in ciljnih naložb v obratna sredstva ali prihodkov, ki:
- (a) so usklajeni s taksonomijo,
 - (b) bodo v prihodnosti usklajeni s taksonomijo ali
 - (c) kažejo stalno izboljševanje uspešnosti kot del verodostojnega načrta za prehod, ki je v skladu s prehodom.

7. UPORABA VERODOSTOJNEGA NAČRTA ZA PREHOD

- 7.1 Brez poseganja v pravne zahteve lahko podjetja, zlasti tista, ki izvajajo dejavnosti, ki vključujejo velike vplive ali zapletene kažipote za prehod, pripravijo načrte za prehod bodisi na ravni podjetja bodisi dejavnosti ali oboje, da se na strukturiran in dosleden način opredelijo cilji in mejniki prehoda ter ukrepi za prehod in potrebe po virih v zvezi s prehodom.

⁽³³⁾ Oddelek 4 Priloge podrobneje pojasnjuje metodologije podnebnih referenčnih vrednosti EU in kako jih je mogoče uporabiti za opredelitev potreb po financiranju prehoda.

⁽³⁴⁾ Kot so delegirani akt o podnebnju in morebitni prihodnji delegirani akti, ki določajo tehnična merila za pregled.

⁽³⁵⁾ V oddelku 5 Priloge je nadalje prikazano, kako se lahko taksonomija uporabi v ta namen.

- 7.2 Standardi poročanja v skladu z Direktivo (EU) 2022/2464 zagotavljajo predlogo za pripravo verodostojnih načrtov za prehod in akcijskih načrtov, ki bi jih podjetja lahko uporabljala za zagotovitev celovitosti, preglednosti in odgovornosti takih načrtov.
- 7.3 Taksonomija ter podnebne referenčne vrednosti EU se lahko skupaj z znanstveno utemeljenimi scenariji ali kažipoti uporabijo za določitev ciljev ali potreb po financiranju, vključenih v take načrte, tako na ravni podjetij kot na ravni gospodarske dejavnosti.
- 7.4 Načrti za okoljsko trajnostnost lahko uporabljajo tudi strateške okoljske akcijske načrte EU za krožno gospodarstvo ⁽³⁶⁾, biotsko raznovrstnost ⁽³⁷⁾ in ničelno onesnaževanje ⁽³⁸⁾.

8. FINANČNI INSTRUMENTI ZA ZBIRANJE SREDSTEV ZA FINANCIRANJE PREHODA

- 8.1 Podjetja se spodbuja, naj za zbiranje sredstev za financiranja prehoda uporabijo enega ali kombinacijo več finančnih instrumentov, povezanih s preходом, kot so posebne vrste kreditov ali izdaje na kapitalskih trgih s posebnimi značilnostmi ⁽³⁹⁾.

Zeleni krediti ali drugi krediti za trajnostnost

- 8.2 Če ima podjetje potrebe po financiranju prehoda, lahko zaprosi za posebne vrste kreditov, kot so krediti, povezani s trajnostnostjo, zeleni krediti ali drugi krediti za posebne namene.
- 8.3 Finančni posredniki začnajo ponujati take kredite in lahko ponujajo konkurenčne obrestne mere, kadar predvidena okoljska uspešnost, na kateri temeljijo krediti, prispeva k zmanjšanju prehodnostnih tveganj ali omogoča nižje obrestne mere refinanciranja za finančnega posrednika.
- 8.4 Naložbe za doseganje posameznega cilja prehoda, kot so nadgradnja sredstev ali nove naložbe, ki bodo omogočile proizvodnjo z majhnim vplivom na podnebje in okolje, bi se lahko financirale s krediti za posebne namene s prihodki, ki se uporabljajo izključno za ta namen (imenovano tudi financiranje z uporabo prihodkov). Izražanje namena prek ciljev prehoda, povezanih z merili iz taksonomije, bi lahko spodbudilo najemanje kreditov, namenjenih prehodu.
- 8.5 Naložbe v izboljšanje uspešnosti na ravni podjetij bi se lahko financirale s krediti, povezanimi s trajnostnostjo, z znanstveno utemeljenimi, časovno opredeljenimi cilji glede podnebne ali okoljske uspešnosti, ki služijo kot zaščitni ukrepi, in pri katerih so obrestne mere povezane z doseganjem načrtovanih ciljev uspešnosti glede trajnostnosti, s čimer se preprečijo učinki vezanosti.

Zelene obveznice ali druge obveznice za trajnostnost

- 8.6 Podjetja lahko za financiranje prehoda izdajo tudi instrumente kapitalskega trga ali posebne vrste obveznic, kot je zelena obveznica ali druge obveznice za trajnostnost. Obveznice se lahko uporabijo za zbiranje kapitala tako na ravni podjetja kot na ravni gospodarske dejavnosti.
- 8.7 Da bi izdajatelji zbrali sredstva za financiranje prehoda za določen namen, bi lahko razmislili o izdaji obveznic, ki dokazujejo uporabo prihodkov za namene prehoda. Čeprav obstajajo mednarodni standardi za zelene obveznice, ki bi se lahko uporabili za zbiranje sredstev za financiranje prehoda, bi lahko podjetja razmislila o uporabi evropskega standarda za zelene obveznice tudi za izdajo zelenih obveznic za financiranje gospodarskih dejavnosti, ki bodo postale usklajene s taksonomijo v petih (izjemoma desetih) letih.

⁽³⁶⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Novi akcijski načrt za krožno gospodarstvo: Za čistejšo in konkurenčnejšo Evropo (COM(2020) 98 final).

⁽³⁷⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030: Vračanje narave v naša življenja (COM(2020) 380 final).

⁽³⁸⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Pot do zdravega planeta za vse – Akcijski načrt EU: Naproti ničelnemu onesnaževanju zraka, vode in tal. (COM(2021) 400 final).

⁽³⁹⁾ V oddelku 6 Priloge so navedeni primeri finančnih instrumentov, opisanih v nadaljevanju.

- 8.8 Obveznice, povezane s trajnostnostjo, se lahko uporabijo za zbiranje kapitala za izboljšanje trajnostnosti podjetja na ravni podjetja in dejavnosti. Morale bi biti povezane z zanesljivimi cilji trajnostnosti, na primer ključnimi kazalniki uspešnosti iz taksonomije, in časovnim okvirom, ki je usklajen s prehodom, saj se kuponi običajno izdajo glede na doseganje in spodbujanje predvidene uspešnosti.
- 8.9 Orodja za trajnostno financiranje iz točk 3 do 7 se lahko uporabijo kot cilji uspešnosti in za nadaljnjo krepitev verodostojnosti obveznic, povezanih s trajnostnostjo.

Lastniško financiranje in posebni kreditni aranžmaji

- 8.10 Podjetja lahko izdajo tudi lastniške instrumente ali razmislijo o posebnih kreditnih aranžmajih, ki so povezani s cilji glede trajnostnosti na ravni podjetja, projekta ali gospodarske dejavnosti. Za določitev takih ciljev uspešnosti se lahko uporabijo podobni pristopi, kot so opisani zgoraj.

9. PRIPOROČILO FINANČNIM POSREDNIKOM IN VLAGATELJEM, KI SO PRIPRAVLJENI ZAGOTOVITI FINANCIRANJE PREHODA

Orodja za določanje ciljev financiranja prehoda in opredelitev projektov ali podjetij

- 9.1 Finančni posredniki lahko prispevajo k financiranju prehoda tako, da se cilji financiranja prehoda odražajo v njihovi posojilni ali naložbeni strategiji.
- 9.2 Pri določanju ciljev prehoda in oblikovanju pristopov k financiranju prehoda za portfelje ter naložbene ali posojilne strategije lahko finančni posredniki:
- (a) razmislijo o priporočilih podjetjem glede določanja potreb po financiranju prehoda in določanja ciljev ⁽⁴⁰⁾;
 - (b) zagotovijo, da pristop k financiranju prehoda pomaga pri prehodu in razogljčenju realnega gospodarstva, upošteva različna izhodišča podjetij, uporablja načelo sorazmernosti (zlasti za MSP) ter vključuje ustrezne podnebne in okoljske zaščitne ukrepe v skladu z opredelitvijo financiranja prehoda iz tega priporočila;
 - (c) pretvorijo pristop k financiranju prehoda v določene cilje, povezane s podnebnimi ali okoljskimi cilji, za vse razrede sredstev, ki zajemajo vse vrste financiranja in vse gospodarske sektorje, ki so pomembni za prehod.
 - (d) Obravnavajo svetovanje in sodelovanje kot pomembna dela strategije za financiranje prehoda.
- 9.3 Vlagatelji in lastniki sredstev lahko oblikujejo podobne pristope za svoja lastna sredstva.
- 9.4 Za operacionalizacijo naložbenih strategij s pristopi k financiranju prehoda ter opredelitev podjetij in projektov, ki izpolnjujejo cilje prehoda, lahko finančni posredniki in vlagatelji ⁽⁴¹⁾:
- (a) uporabijo informacije, ki jih zagotovijo podjetja, da določijo cilje prehoda in potrebe po financiranju prehoda, vključno z načrti za prehod in poročanjem podjetij;
 - (b) uporabljajo metodologije za razogljčenje, ki se zahtevajo v okviru podnebnih referenčnih vrednosti EU, kot so jasni cilji razogljčenja podjetij in omejevanje novih naložb v potencialno nasedle naložbe;
 - (c) uporabijo okvir in merila iz taksonomije za opredelitev naložb, ki so sprejemljive in bi lahko postale usklajene s taksonomijo, po potrebi z vmesnimi koraki v skladu s časovnim okvirom, ki je združljiv s prehodom. Po potrebi bi na primer lahko kot prvi korak za financiranje prehoda upoštevali korake, ki presegajo ravni uspešnosti, opredeljene z merili za nebitveno škodovanje, kot drugi korak pa uskladitev z merili za bistven prispevek, ki so pojasnjena v načrtu za prehod na podlagi dejavnosti;
 - (d) uporabijo razkritja in prospekte, ki spremljajo izdajo zelenih obveznic, obveznic ali lastniških vrednostnih papirjev, povezanih s prehodom in trajnostnostjo.

⁽⁴⁰⁾ Ob upoštevanju oddelka 2 Priloge.

⁽⁴¹⁾ V oddelku 7 Priloge so navedeni dodatni predlogi v zvezi s takimi orodji.

10. SODELOVANJE S PODJETJI, KI POTREBUJEJO FINANCIRANJE PREHODA

- 10.1 Finančni posredniki se spodbujajo k sodelovanju s strankami in podjetji, v katera se vlaga, v prehodu, zlasti kadar obstaja velika potreba po financiranju prehoda.
- 10.2 Politika sodelovanja bi lahko vključevala oris ustreznih posojilnih ali naložbenih strategij, ki bi lahko ustrezale zadevnim potrebam po financiranju prehoda, in pogojev za upravičenost do financiranja v okviru teh strategij.
- 10.3 Pri sodelovanju s strankami in podjetji, v katera se vlaga, bi lahko razpravljali o naslednjih vidikih:
- pomembnih vplivih na trajnostnost ter tveganjih in priložnostih v zvezi s trajnostnostjo ter kako se obravnavajo podnebni in okoljski vplivi in tveganja;
 - kako se določi prispevek k podnebnemu ali okoljskemu cilju in kakšni so časovni okviri za kreditiranje ali naložbe;
 - osnovni kažipoti za prehod za zagotovitev, da je posojilna ali naložbena strategija združljiva s prehodom;
 - ali oziroma kako se uporablja načelo, da se ne škoduje bistveno, kot je opredeljeno v členu 17 Uredbe (EU) 2020/852, in kako se obravnavajo škodljivi vplivi;
 - kako se bodo upoštevali trajnostnost ter cilji in načrti podjetij za prehod, tudi pri ocenjevanju tveganja naslednjih naložb ter bolj na splošno prehodnostnih in fizičnih tveganj.

11. REŠITVE FINANCIRANJA, NAMENJENE PREHODU

- 11.1 Poleg splošnih rešitev za kreditiranje in financiranje lahko finančni posredniki podjetjem ali projektom z znatnimi potrebami po financiranju prehoda ponudijo rešitve financiranja, namenjene prehodu.
- 11.2 To na primer vključuje ponujanje kreditov ali finančnih produktov, ki lahko pomagajo financirati naložbe v prehod v praksi, na primer na naslednji podlagi:
- naložbah, usklajenih z Uredbo (EU) 2020/852, ki prispevajo k povečanju deleža dejavnosti, usklajenih s taksonomijo, ki jih smiselno izvaja podjetje;
 - podnebnih referenčnih vrednostih EU, kjer dopolnjujejo znanstveno utemeljene scenarije ali kažipote;
 - verodostojnih načrtih za prehod na ravni subjekta ali dejavnosti, s katerimi se izvajajo znanstveno utemeljeni cilji;
 - kadar je sorazmerno, verodostojnih znanstveno utemeljenih ciljih, ki so podprti z informacijami, ki zagotavljajo celovitost, preglednost in odgovornost;
 - zmanjšanju okoljskega odtisa na podlagi strateških okoljskih akcijskih načrtov EU za krožno gospodarstvo ⁽⁴²⁾, biotsko raznovrstnost ⁽⁴³⁾ in ničelno onesnaževanje ⁽⁴⁴⁾ in v skladu z njimi;
 - kombinaciji navedenega, na primer kadar načrti za prehod vključujejo potrebe po financiranju prehoda, določene s taksonomijo ali podnebnimi referenčnimi vrednostmi EU.
- 11.3 Finančni posredniki lahko razmislijo o določitvi spodbud za spodbujanje dobre uspešnosti glede na cilje prehoda podjetja, na primer z nagrajevanjem napredka pri doseganju ciljev prehoda ali meril iz taksonomije s privlačnimi obrestnimi merami, na primer na podlagi zmanjšane prehodnostnega tveganja ali izboljšanih stroškov financiranja.

⁽⁴²⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Novi akcijski načrt za krožno gospodarstvo: Za čistejšo in konkurenčnejšo Evropo (COM(2020) 98 final).

⁽⁴³⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030: Vračanje narave v naša življenja (COM(2020) 380 final).

⁽⁴⁴⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Pot do zdravega planeta za vse – Akcijski načrt EU: Naproti ničelnemu onesnaževanju zraka, vode in tal. (COM(2021) 400 final).

12. TVEGANJA PREHODA IN FIZIČNA TVEGANJA

- 12.1 Finančne posrednike in vlagatelje se spodbuja, naj ocenijo, kako so njihovi cilji prehoda in cilji financiranja prehoda usklajeni z njihovimi strategijami za obvladovanje tveganj in prispevajo k njim, da bi obravnavali finančna tveganja, ki izhajajo iz neuskladenosti s prehodom.
- 12.2 Finančne posrednike in vlagatelje se zlasti spodbuja, naj:
- (a) v okvirih obvladovanja tveganja in sodelovanja upoštevajo v prihodnost usmerjene informacije nasprotnih strank, kot so cilji in načrti za prehod, vključno z informacijami o njihovi verodostojnosti in letnem poročanju o napredku;
 - (b) razmislijo o financiranju projektov prehoda, ki bi lahko zmanjšali negativne vplive na dejavnike trajnosti ter prihodnja prehodnostna in fizična tveganja, npr. sledijo smernicam taksonomije za prilagajanje podnebnim spremembam.

13. PRIPOROČILO V ZVEZI Z MALIMI IN SREDNJIMI PODJETJI

Mala in srednja podjetja, ki potrebujejo financiranje prehoda

- 13.1 Če se MSP zanimajo za zbiranje sredstev za financiranje prehoda, bodo potrebovala sorazmerne ureditve glede na njihovo velikost, upravno zmogljivost in vire, zato se jih spodbuja k sodelovanju s finančnimi posredniki in vlagatelji, da bi preučili, katere možnosti financiranja in podporne storitve so na voljo.
- 13.2 MSP, ki želijo prispevati k prehodu, bi lahko razmislila o zbiranju sredstev za financiranje prehoda za svoje naložbe, povezane s prehodom, ki bi lahko bile takojšnje naložbe ali naložbe v prihodnosti, na primer za:
- (a) nove zelene tehnologije;
 - (b) izboljšanje obstoječih gospodarskih dejavnosti ali sredstev;
 - (c) naložbe v omogočitvene tehnologije;
 - (d) politike zelenega pridobivanja (npr. energija iz obnovljivih virov);
 - (e) dejavnosti za okolju prijaznejše podporne funkcije, kot so tiste, ki povečujejo energijsko učinkovitost njihovih stavb, zakup ali nakup električnih vozil, razogljčenje uporabe prometa, okolju prijaznejša oskrba s hrano itd.
- 13.3 MSP, ki kotirajo na borzi, spadajo na področje uporabe Direktive (EU) 2022/2464 in bodo v prihodnosti razkrila informacije o trajnosti na podlagi poenostavljenih standardov poročanja. MSP, ki ne spadajo na področje uporabe navedene direktive, vendar želijo sporočiti svoje ključne informacije o trajnosti, lahko razmislijo o uporabi teh poenostavljenih standardov poročanja ali drugih standardov prostovoljnega poročanja, ki so v ta namen prilagojeni MSP ⁽⁴⁵⁾.
- 13.4 Velika podjetja se močno spodbuja, da v svoji vrednostni verigi sorazmerno podprejo MSP, ki jih zanima financiranje prehoda, pri ocenjevanju potreb po financiranju prehoda in po potrebi pri pridobivanju ključnih informacij o trajnosti, ne glede na to, ali sodijo v področje uporabe obveznega poročanja o trajnosti ali ne.
- 13.5 Večja podjetja bi lahko po potrebi sodelovala tudi s finančnimi institucijami, da bi svojim partnerjem v vrednostni verigi, ki potrebujejo financiranje prehoda, ponudila ugodne pogoje financiranja in/ali nabavne pogoje, zlasti MSP v sektorjih, ki so pomembni za prehod ⁽⁴⁶⁾.

⁽⁴⁵⁾ V skladu z Direktivo (EU) 2022/2464 se bo poročanje za MSP, ki kotirajo na borzi (razen mikropodjetij), začelo leta 2027 na podlagi poslovnega leta 2026. MSP, ki kotirajo na borzi, bodo lahko poročala v skladu z ločenimi in sorazmernimi standardi, ki jih bo razvila EFRAG.

⁽⁴⁶⁾ Podjetja lahko na primer podpirajo MSP ne glede na to, ali sodijo v področje uporabe obveznega poročanja o trajnosti ali ne, da prostovoljno uporabljajo orodja Unije za trajnostno financiranje ali druga znanstveno utemeljena orodja za obveščanje bank o svojih projektih prehoda, ciljnih prehodov ali načrtih za prehod za pregledno in vsebinsko obravnavo prehodnostnih tveganj.

14. Rešitve financiranja za mala in srednja podjetja

- 14.1 MSP imajo omejene zmogljivosti za zagotavljanje podrobnih informacij, zato se finančne posrednike in vlagatelje spodbuja k uporabi načela sorazmernosti pri poslovanju s strankami, ki so MSP. Od partnerjev v vrednostni verigi MSP ne bi smeli zahtevati več informacij, kot je potrebno, in bi morali pri tem ravnati zadržano.
- 14.2 Finančne posrednike se spodbuja, naj ponujajo izobraževalne programe in programe ozaveščanja, svetovalne storitve ali spletna orodja za pomoč MSP, ki se zanimajo za financiranje prehoda, da povečajo ozaveščenost o tveganjih in priložnostih v zvezi s preходом.
- 14.3 V okviru tega bi se lahko zainteresiranim MSP zagotovila podpora za poenostavljeno oceno njihovih potreb po financiranju prehoda.
- 14.4 Rešitve financiranja, namenjene zelenemu gospodarstvu in preходу, ki so sorazmerne in primerne za uporabo s strani MSP ter spodbujajo MSP, da jih uporabijo, bi se lahko ponudile MSP ob upoštevanju, da za MSP, ki ne kotirajo na borzi, ne veljajo obveznosti poročanja iz Direktive (EU) 2022/2464 in Uredbe (EU) 2020/852.

15. PRIPOROČILO DRŽAVAM ČLANICAM

Države članice se spodbuja, naj razmislijo o naslednjih priporočilih za spodbujanje financiranja prehoda:

- 15.1 Države članice se spodbuja, naj udeležence na trgu ozaveščajo o potrebi po financiranju naložb v zeleni prehod ter o obstoječih standardih, načelih in zaščitnih ukrepih, s katerimi lahko zagotovijo verodostojnost in okoljsko celovitost takih naložb. Pojasnile bi lahko koristi uporabe orodij EU za trajnostno financiranje v ta namen.
- 15.2 Države članice bi lahko udeležence na trgu spodbujale, da uporabijo referenčne scenarije, ki so znanstveno utemeljeni in odražajo kažipote za razogljčenje v skladu s Pariškim sporazumom, kot so scenariji Mednarodne agencije za energijo (IEA) ali Mednarodnega foruma za podnebne spremembe (IPCC) o globalnem segrevanju za 1,5 °C brez prekoračitve ali z omejeno prekoračitvijo, ali strategije EU, nacionalne ali sektorske strategije, ki se sklicujejo na te scenarije IEA ali IPCC.
- 15.3 Države članice bi lahko v okviru pravil EU in nacionalnih pravil konkurence spodbujale sodelovanje med udeleženci na trgu za izmenjavo pridobljenih izkušenj in dobrih praks pri zagotavljanju ali iskanju financiranja prehoda in reševanju skupnih izzivov. Države članice bi lahko izkoristile vlogo, ki jo lahko imajo v zvezi s tem industrijska združenja in drugi ugledni organi.
- 15.4 Države članice bi lahko spodbujale krepitev zmogljivosti pri orodjih in politikah za financiranje prehoda, vključno z usposabljanjem javnih uslužbencev, regulatorjev in strokovnjakov v finančnem sektorju, da bi podprle oblikovanje finančnih rešitev in politik, povezanih s preходом, ki odražajo geografske odvisnosti.
- 15.5 Države članice bi lahko spodbujale in promovirale inovativne produkte in storitve trajnostnega financiranja, prilagojene MSP, ob upoštevanju načela sorazmernosti.
- 15.6 Države članice bi lahko podprle MSP pri prostovoljnem poročanju ključnih informacij o trajnostnosti in financiranju prehoda deležnikom ter finančnim posrednikom in vlagateljem, kar bi lahko povečalo raznolikost možnosti financiranja, ki so na voljo MSP.
- 15.7 Države članice bi lahko spodbujale multilateralne razvojne banke in nacionalne spodbujevalne banke, da podprejo ta prizadevanja z nudenjem tehnične pomoči.
- 15.8 Države članice bi lahko spodbujale pobude med lokalnimi bankami in MSP za razvoj in izvajanje strategij za trajnostno financiranje in verodostojnih ciljev prehoda ali po potrebi načrtov za prehod za MSP.

16. PRIPOROČILO EVROPSKIM NADZORNIM ORGANOM IN PRISTOJNIM NACIONALNIM ORGANOM

Evropski nadzorni organi in pristojni nacionalni organi naj:

- 16.1 to priporočilo upoštevajo pri spremljanju in nadzoru tveganj zelenega zavajanja, povezanih s prehodom.
- 16.2 Pri ocenjevanju finančnih tveganj nadzorovanih subjektov, povezanih s prehodom, upoštevajo ustrezne v prihodnost usmerjene informacije, vključene v cilje prehoda, verodostojne načrte za prehod ali razkritja iz taksonomije.
- 16.3 Nadzorovane subjekte seznanjajo, kako regulativni okvir omogoča uporabo v prihodnost usmerjenih informacij nasprotnih strank ali podjetij, v katera se vlaga, za ocenjevanje, upravljanje in spremljanje prehodnostnih in fizičnih tveganj.
- 16.4 Krepijo zmogljivosti skupaj s pristojnimi nacionalnimi organi za financiranje prehoda in spodbujajo zaupanja vredno okolje za financiranje prehoda po vsej EU.

V Bruslju, 27. junija 2023

Za Komisijo
Mairead MCGUINNESS
članica Komisije

PRILOGA

Ta priloga je priložena Priporočilu Komisije o olajšanju financiranja za prehod na trajnostno gospodarstvo ⁽¹⁾ in dopolnjuje priporočila s podrobnejšo obravnavo in primeri, da bi podprla prostovoljno uporabo orodij iz okvira EU za trajnostno financiranje za financiranje prehoda. V njej so predstavljene različne možnosti in predlogi za podjetja in finančne institucije, da določijo cilje prehoda, opredelijo potrebe po financiranju prehoda in projekte ter zberejo ali zagotovijo sredstva za financiranje prehoda.

Kazalo

1. Razmerje med zelenim financiranjem in financiranjem prehoda	35
2. Vidiki v zvezi s tem, kako bi se lahko različne vrste vplivov, tveganj in priložnosti podjetja odražale v posameznih ciljnih prehoda	35
3. Pregled orodij za trajnostno financiranje za opredelitev in določitev potreb po financiranju prehoda	38
4. Metodologije podnebnih referenčnih vrednosti EU	38
5. Taksonomija EU	39
5.1 Za kaj se lahko uporabi taksonomija EU	39
5.2 Taksonomija kot orodje za prehod	40
5.3 Možnosti za uporabo taksonomije za določitev potreb po financiranju prehoda	40
6. Finančni instrumenti za zbiranje sredstev za financiranje prehoda	42
7. Uporaba orodij Evropske unije za trajnostno financiranje s strani finančnih posrednikov in vlagateljev	43

⁽¹⁾ Priporočilo Komisije o olajšanju financiranja za prehod na trajnostno gospodarstvo (C(2023) 3844).

1. Razmerje med zelenim financiranjem in financiranjem prehoda

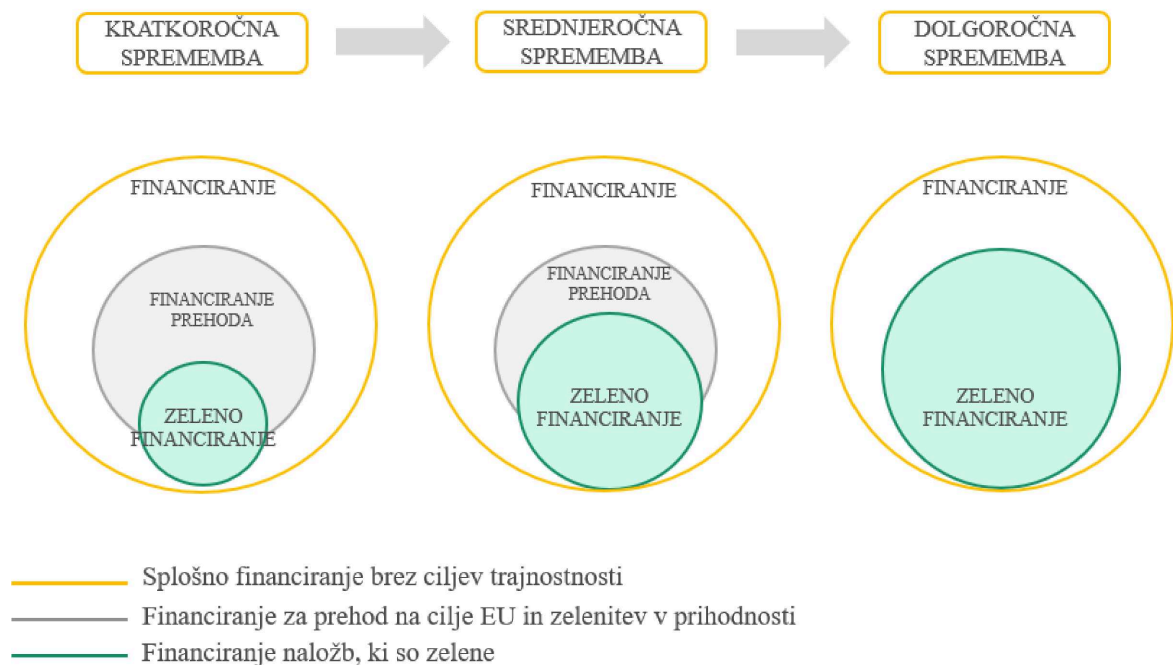
Trajnostno financiranje pomeni financiranje tako tega, kar je že okolju prijazno, kot tega, kar je v prehodu na take ravni uspešnosti.

Na sliki 1 spodaj je prikazano, kako je financiranje prehoda povezano s splošnim financiranjem in zelenim financiranjem ter kako bi se lahko te različne oblike financiranja razvijale v kratkoročnem, srednjeročnem in dolgoročnem obdobju.

Splošno financiranje, ki nima ciljev glede trajnostnosti, se lahko razlikuje od zelenega financiranja in financiranja prehoda. Takšno splošno financiranje lahko trenutno vključuje dejavnosti z zelo velikim vplivom in z majhnim vplivom. Ko bo gospodarstvo v postopku prehoda, bodo morale dejavnosti z velikim vplivom sčasoma preiti v dejavnosti z majhnim vplivom.

Financiranje prehoda je namenjeno financiranju tega prehoda. Vključuje lahko tako financiranje z znano uporabo kot tudi (podjetniško) financiranje za splošne namene. S kratkoročnega vidika financiranje prehoda pogosto ne bo prineslo izboljšav, ki bi izpolnile zelene cilje uspešnosti. Dolgoročno pa mora biti financiranje prehoda usklajeno s podnebnimi in okoljskimi cilji EU in se bo zato štelo kot zeleno ali kot da ima majhen vpliv.

Slika 1: Razmerje med zelenim financiranjem in financiranjem prehoda danes in sčasoma

2. Vidiki v zvezi s tem, kako bi se lahko različne vrste vplivov, tveganj in priložnosti podjetja odražale v posameznih ciljnih prehodih

Ta oddelek se navezuje na točki 3 in 4 Priporočila Komisije.

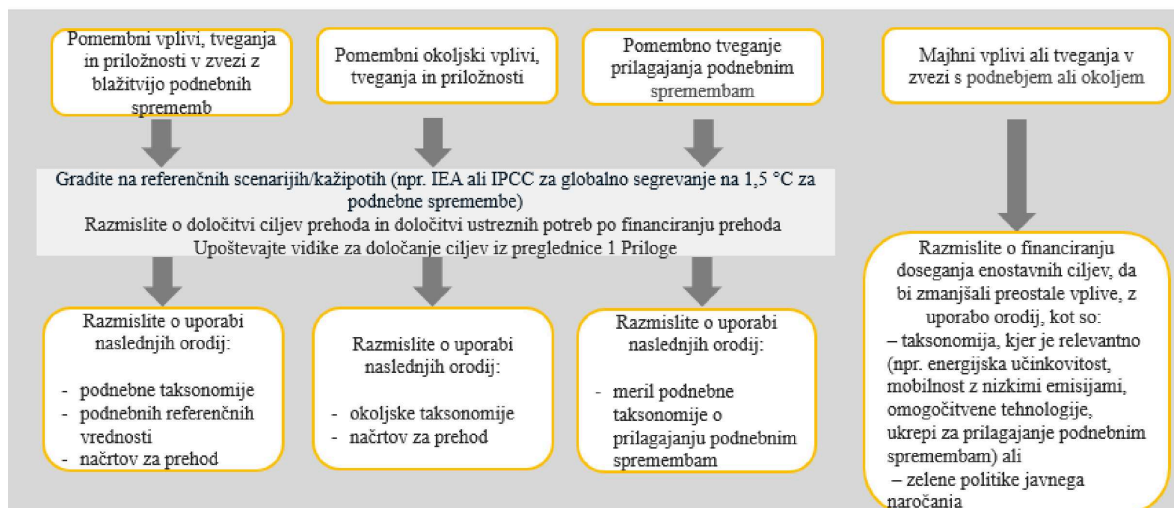
Podjetja lahko svoje potrebe po financiranju prehoda obravnavajo na podlagi svojih vplivov na trajnostnost ter tveganj in priložnosti glede trajnostnosti. Te je mogoče ugotoviti z oceno pomembnosti na podlagi pristopa dvojne pomembnosti.

Kot del te ocene bi podjetja lahko analizo scenarijev, povezanih s podnebjem in okoljem, uporabila kot podlago za opredelitev in oceno prehodnostnih in fizičnih tveganj in priložnosti v kratkoročnem, srednjeročnem in dolgoročnem obdobju. Podjetja bi lahko na podlagi rezultatov ocene pomembnosti ⁽²⁾ določila cilje prehoda ter po potrebi določila potrebe in zaveze glede financiranja prehoda.

⁽²⁾ Z vidika vpliva so trajnostnostne zadeve pomembne, kadar se nanašajo na pomembne dejanske ali potencialne, pozitivne ali negativne vplive podjetja na ljudi ali okolje v kratkoročnem, srednjeročnem in dolgoročnem obdobju. Trajnostnostne zadeve z vidika vpliva vključujejo vplive, ki jih povzroči ali k njim prispeva podjetje, in vplive, ki so prek poslovnih odnosov neposredno povezani s poslovanjem, proizvodi in storitvami podjetja. Pomembnost trajnostnosti bi lahko bila relevantna tudi s finančnega vidika, na primer, če se tveganje glede trajnostnosti uresniči prek nasedlih naložb.

Na sliki 2 je pregled orodij, ki jih je mogoče uporabiti za razmislek o tem, kako opredeliti potrebe po financiranju prehoda v primeru pomembnih vplivov in kako opredeliti finančne potrebe za obravnavanje majhnih ali preostalih vplivov.

Slika 2: Kako se lahko različne vrste vplivov, tveganj in priložnosti podjetja odražajo v posamičnih ciljih prehoda in posledično potrebah po financiranju prehoda

Podjetja se spodbuja, naj pri načrtovanju prehoda in opredelitvi potreb po financiranju prehoda razmislijo o določitvi **ciljev prehoda** na podlagi ustreznih **kažipotov za prehod**, ki so združljivi s prehodom, pri tem pa upoštevajo vrsto vplivov in druge dejavnike, kot so resnost, obseg, področje uporabe in stopnja nepopravljivosti teh vplivov. Podjetja se lahko oprejo na standarde in smernice, ki so na voljo v skladu z Direktivo (EU) 2022/2464, in na njeno izvajanje v ta namen (direktiva o poročanju podjetij o trajnostnosti).

Podjetja se spodbuja, naj razmislijo o tem, kako bi se lahko različni vplivi, tveganja in priložnosti odražali v ciljih prehoda in s tem povezanih potrebah po financiranju prehoda.

Preglednica 1

Splošni vidiki za določanje podnebnih in okoljskih ciljev v primeru bistvenih vplivov

- (1) Pri metodologiji, uporabljeni v tem procesu, upoštevajte verodostojne referenčne okvire, vključno z:
- znanstveno utemeljenimi analizami scenarijev ter sektorskimi kažipotmi glede globalnega segrevanja za 1,5 °C brez prekoračitve ali z omejeno prekoračitvijo na svetovni ravni, na ravni EU ali nacionalni ravni s sklicevanjem na odbor IPCC, Mednarodno agencijo za energijo (IEA) ali druge, verodostojne in znanstveno utemeljene zasebne pobude. Upoštevajte scenarije, ki odražajo posebne okoliščine podjetja v smislu geografske lege in gospodarskih dejavnosti;
 - regulativnim okvirom Unije za trajnostno financiranje, vključno z uredbo o taksonomiji in metodologijo za podnebne referenčne vrednosti EU (glej oddelke 3 do 5 Priloge);
 - strateškimi okoljskimi akcijskimi načrti Unije za krožno gospodarstvo ⁽³⁾, biotsko raznovrstnost ⁽⁴⁾ in ničelno onesnaževanje ⁽⁵⁾;

⁽³⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Novi akcijski načrt za krožno gospodarstvo – Za čistejšo in konkurenčnejšo Evropo. COM(2020) 98 final.

⁽⁴⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 – Vračanje narave v naša življenja. COM(2020) 380 final.

⁽⁵⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Pot do zdravega planeta za vse – Akcijski načrt EU: Naproti ničelnemu onesnaževanju zraka, vode in tal. COM(2021) 400 final.

-
- upoštevanjem kvalitativnih kažipotov EU za prehod ⁽⁶⁾ v zvezi z vidiki, povezanimi s podnebjem, pri ocenjevanju izzivov prehoda in najboljših razpoložljivih tehnologij v ustreznem sektorju.
- (2) Razmislite o določitvi ciljev prehoda, ki so časovno omejeni, znanstveno utemeljeni in izvedljivi, da se zagotovi njihova verodostojnost.
 - (3) Razmislite o razčlenitvi teh ciljev na ravni dejavnosti in proizvodov ter opredelite ključne vzvode na ravni dejavnosti, vključno s finančnimi viri, da se zagotovi izvedba teh ciljev.
 - (4) Po potrebi in s sklicevanjem na točko 3 razmislite o določitvi pričakovanih vzvodov razogljčenja in njihovih skupnih količinskih prispevkov k doseganju ciljev zmanjšanja emisij toplogrednih plinov ter ključnih načrtovanih ukrepov, vključno s spremembami portfelja proizvodov in storitev podjetja ter njegovim uvajanjem novih tehnologij.
 - (5) Upoštevajte merila za merjenje in spremljanje izvajanja ciljev prehoda, kot so učinkovitost ukrepov, napredek, dosežen skozi čas, in vključenost deležnikov.
 - (6) Razmislite o določitvi, kako se cilji prehoda upoštevajo pri postopkih poslovnega in finančnega načrtovanja ter upravljanju tveganj.
 - (7) Razmislite o splošni okoljski celovitosti ciljev prehoda, ne žrtvujte enega cilja za drugega in v ta namen razmislite o uporabi načela, da se ne škoduje bistveno, v skladu z uredbo o taksonomiji. Razmislite tudi o spoštovanju minimalnih zaščitnih ukrepov v zvezi s človekovimi pravicami in pravicami delavcev.
 - (8) Razmislite o sprejetju ukrepov za zagotovitev preglednosti ciljev in podlage, na kateri so bili določeni, da bi vlagatelje in finančne posrednike spodbudili, da jih upoštevajo, ko zagotavljajo financiranje prehoda. Razmislite na primer o opredelitvi ciljev kot dela verodostojnega načrta za prehod, da se poveča verodostojnost v zvezi z njihovim doseganjem, ki odraža notranje odvisnosti ⁽⁷⁾ na območjih, kjer podjetje deluje.
 - (9) Razmislite o vzpostavitvi zanesljivega postopka upravljanja za podporo pri izvajanju in nadzoru ciljev prehoda, vključno z:
 - a) odobritvijo ciljev prehoda s strani upravnih, poslovnih in nadzornih organov podjetja;
 - b) vzpostavitvijo dobrih notranjih kontrol, tudi z jasno dodelitvijo vlog in odgovornosti za nadzor in izvajanje ukrepov, povezanih s podporo izvajanju teh ciljev prehoda;
 - c) rednim poročanjem upravljalnim organom o izvajanju ciljev prehoda.
 - (10) Po potrebi razmislite o uporabi preverjanja in zagotavljanja s strani tretje strani, da se zagotovi dodatna verodostojnost ciljev prehoda ter s tem povezanega določanja ciljev in nadaljnjega ukrepanja.
-

Preglednica 2

Vidiki za preproste cilje izboljšanja v primeru nebitvenih vplivov

-
- (1) V primeru podjetij, kjer ima glavna gospodarska dejavnost majhen vpliv, je morda mogoče zmanjšati preostale učinke, ki morda obstajajo, na primer pri podpornih funkcijah tega podjetja (npr. energijska učinkovitost pisarniških stavb, emisije iz prometa ali mobilnosti, nakup energije iz obnovljivih virov, okolju prijaznejša oskrba s hrano itd.).
 - (2) Kadar je ustrezno, razmislite o:
 - a) preprostih ciljih izboljšanja za naložbe v energijsko učinkovitost stavb, znatno zmanjšanje emisij iz uporabe električne energije ali ogrevanja ter podobne naložbe, zlasti z omogočitvenimi dejavnostmi, zajetimi v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi Uredbe (EU) 2020/852 (uredba o taksonomiji);
 - b) oblikovanju politike javnega naročanja s poudarkom na premislekih o trajnostnosti.
-

⁽⁶⁾ Kažipoti za prehod EU, ki jih je pripravila Komisija, so na voljo na: https://single-market-economy.ec.europa.eu/industry/transition-pathways_en.

⁽⁷⁾ Odvisnost podjetja od zunanjih dejavnikov v različnih geografskih območjih za doseganje načrta za prehod na ravni subjekta, npr. morebitna prihodnja politika, tehnološka pripravljenost, družbena sprejemljivost, razpoložljivost virov in fizični vplivi na podnebe na vseh območjih, kjer deluje.

3. Pregled orodij za trajnostno financiranje za opredelitev in določitev potreb po financiranju prehoda

Instrumenti za trajnostno financiranje, zlasti taksonomija, ali podnebne referenčne vrednosti EU in verodostojni načrti za prehod se lahko uporabijo kot podpora pri opredelitvi ciljev prehoda in opredelitvi posebnih potreb po financiranju prehoda na ravni podjetja in na ravni gospodarskih dejavnosti. Sredstva za financiranje prehoda se nato lahko zberejo z zelenimi ali trajnostnimi obveznicami, krediti, lastniškim financiranjem ali posebnimi kreditnimi aranžmaji.

Na sliki 3 spodaj je pregled orodij, ki jih je mogoče uporabiti za izražanje potreb po financiranju prehoda in zbiranje sredstev za financiranje prehoda.

Slika 3: Možnosti za izražanje potreb po financiranju prehoda in zbiranju sredstev za financiranje prehoda

4. Metodologije podnebnih referenčnih vrednosti EU

Ta oddelek se navezuje na točko 5 Priporočila Komisije.

Če sektorski znanstveno utemeljeni kažipoti ali načrti ne obstajajo, bi lahko podjetja upoštevala metodologije podnebnih referenčnih vrednosti EU in jih uporabljala na način, ki zagotavlja usklajenost s scenarijem Mednarodne agencije za energijo ali IPCC za globalno segrevanje za 1,5 °C.

Če sektorski znanstveno utemeljeni scenariji in kažipoti obstajajo, bi lahko podjetja proučila, ali njihova uporaba omogoča tudi izpolnjevanje minimalnih standardov podnebnih referenčnih vrednosti EU.

Izdaje podjetij, ki izpolnjujejo minimalne standarde metodologij podnebnih referenčnih vrednosti in ki to dokazujejo (na primer z verodostojnim načrtom za prehod, v katerem so upoštevani standardi in smernice iz Direktive (EU) 2022/2464 in njenega izvajanja), na kapitalskih trgih bodo verjetneje vključene v portfelje, ki sledijo podnebnim referenčnim vrednostim EU.

Minimalni standardi podnebnih referenčnih vrednosti

Podnebne referenčne vrednosti EU temeljijo na zanesljivem sklopu meril, katerih cilj je zagotoviti kažipot za prehod za portfelje, ki je združljiv s preходом na trajnostno gospodarstvo⁽⁸⁾. Minimalni standardi v zvezi s ciljem in krivuljo podnebnih referenčnih vrednosti za razogljčenje zahtevajo najmanj 7-odstotno letno zmanjšanje intenzivnosti toplogrednih plinov ali absolutnih ciljev glede emisij toplogrednih plinov⁽⁹⁾.

⁽⁸⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2020/1818 z dne 17. julija 2020 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2016/1011 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z minimalnimi standardi za referenčne vrednosti EU za podnebni prehod in referenčne vrednosti EU, usklajene s Pariškim sporazumom, členi 6–12.

⁽⁹⁾ Minimalne zahteve so določene v členih 7 do 9 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2020/1818 z dne 17. julija 2020.

Za vsako leto, ko cilji niso doseženi, bi bilo treba nedosežene cilje kompenzirati tako, da se cilji krivulje razogljčenja za naslednje leto prilagodijo navzgor.

Kadar je to mogoče, razmislite o prikazu nižjih povprečnih emisij v primerjavi z emisijami primerljivih podjetij in izogibanju posebnim izključitvenim dejavnikom iz členov 9 do 12 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2020/1818 z dne 17. julija 2020.

Pripisovanje večje uteži podjetjem, ki si postavljajo in objavljajo cilje glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov

Izdajam podjetij na kapitalskem trgu se lahko pripiše večjo utež v referenčni vrednosti, ki upošteva podnebne referenčne vrednosti EU, če lahko podjetje izdajatelj dokaže, da je določilo in objavilo cilje zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- a) izdajatelj vrednostnih papirjev, ki sestavljajo referenčne vrednosti, dosledno in natančno objavlja svoje emisije toplogrednih plinov s področij 1, 2 in 3;
- b) izdajatelj vrednostnih papirjev, ki sestavljajo referenčne vrednosti, je zmanjšal svojo intenzivnost toplogrednih plinov ali, kjer je relevantno, svoje absolutne emisije toplogrednih plinov, vključno z emisijami toplogrednih plinov s področij 1, 2 in 3, v povprečju vsaj za 7 % letno vsaj tri leta zapored.

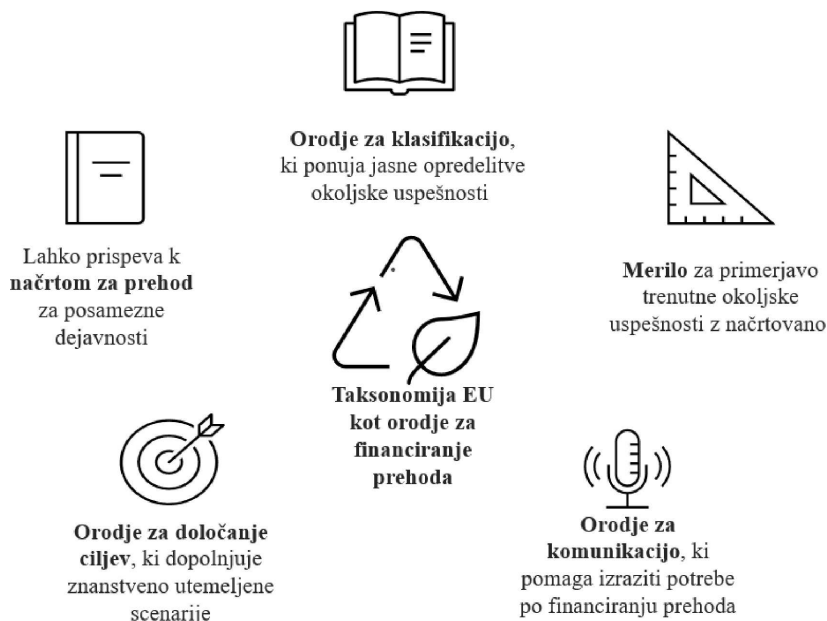
5. Taksonomija EU

Ta oddelek se navezuje na točko 6 Priporočila Komisije.

5.1 Za kaj se lahko uporabi taksonomija EU

Podjetja lahko taksonomijo uporabljajo kot orodje za financiranje prehoda, in sicer za načrtovanje prehoda svojih gospodarskih dejavnosti in določanje, katere naložbe v prehod so potrebne. Kot taka se lahko uporablja za razvrščanje trajnostnih naložb, merjenje sedanje in načrtovane podnebne ali okoljske uspešnosti, določanje ciljev in komuniciranje o njih, vključno z opredelitvijo ciljev, povezanih s taksonomijo, v načrtih za prehod.

Slika 4: Za kaj se lahko uporabi taksonomija

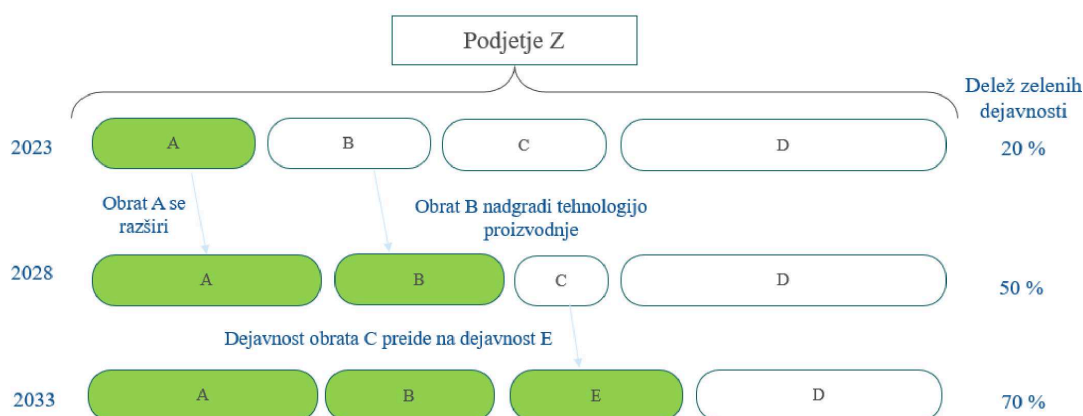

5.2 Taksonomija kot orodje za prehod

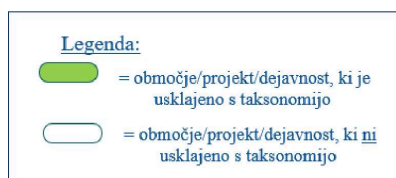
Taksonomija s tem, ko opredeljuje okoljskotrajnostne gospodarske dejavnosti in ne podjetja, podjetjem omogoča prehod s postopnim povečevanjem njihovega deleža okoljskotrajnostnih dejavnosti.

Na sliki 5 je prikazano, kako lahko podjetje postopoma poskrbi za prehod svojih dejavnosti, v tem primeru dejavnosti, ki se izvajajo v obratih, in vlaga v njihovo nadgradnjo, da bi povečalo delež zelenih dejavnosti v prihodnosti. Načrti za prehod na podlagi dejavnosti so lahko ključni del strategije za prehod na ravni subjekta.

Slika 5: Taksonomija kot orodje za prehod

Vir: Platforma za trajnostno financiranje

* Podjetje lahko zbere sredstva za financiranje prehoda na ravni dejavnosti (npr. naložbe v osnovna sredstva, usklajene s taksonomijo, za nadgradnjo dejavnosti).

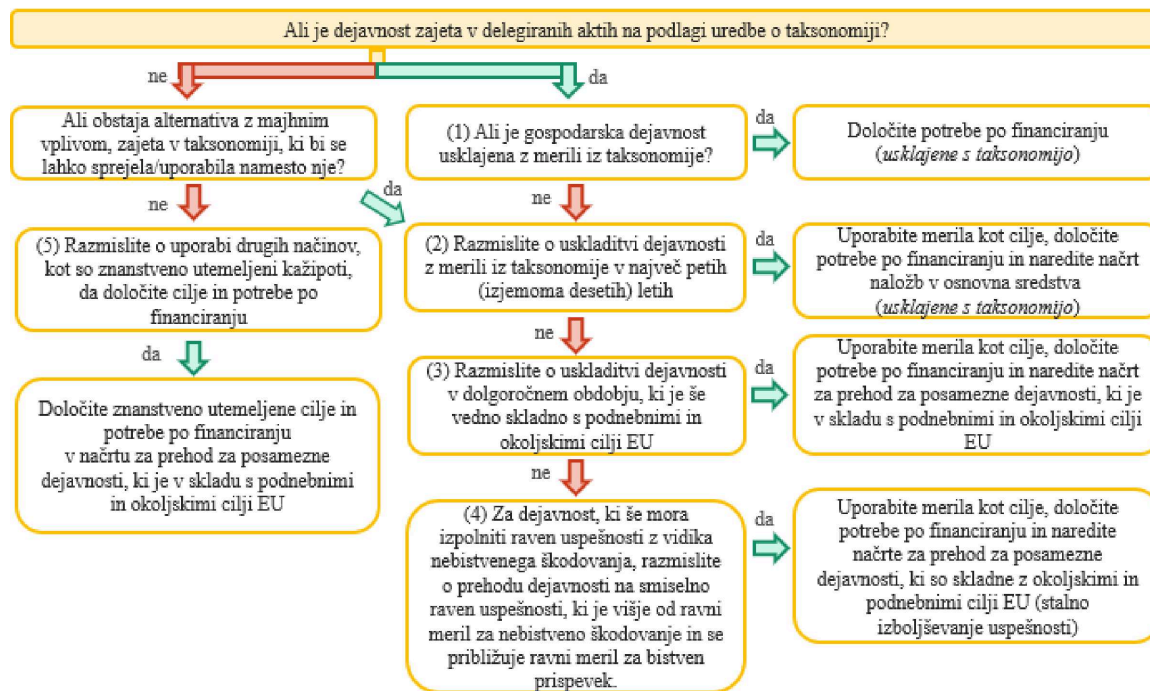
** Podjetje bi lahko sredstva za financiranje prehoda zbralo tudi na ravni subjekta (podjetniško financiranje za splošne namene) tako, da bi pokazalo, kako so te nadgradnje in njihov časovni načrt usklajene s prehodom, kot je opredeljen v točki 2.1 priporočila (npr. z uporabo znanstveno utemeljenih scenarijev/kažipotov in razlago načrtovanih naložb za prehod).

5.3 Možnosti za uporabo taksonomije za določitev potreb po financiranju prehoda

Podjetja lahko uporabijo taksonomijo, da na ravni dejavnosti opredelijo svoje potrebe po financiranju prehoda.

Taksonomija ne predpisuje časovnega okvira, v katerem bi moralo podjetje svoje dejavnosti uskladiti s katerim koli merilom. Namesto tega udeležencem na trgu omogoča prožnost, da za svoje znanstveno utemeljene poti za prehod uporabijo lastne časovnice. Podjetja se lahko pri določanju podnebnih in okoljskih ciljev sklicujejo na merila taksonomije in kadar so ti cilji usklajeni s prehodom in jih je mogoče verodostojno doseči, lahko za njihovo izvajanje zberejo sredstva za financiranje prehoda.

Na sliki 6 je prikazano, kako se lahko taksonomija uporablja v ta namen, saj ponuja možnosti, ki se lahko upoštevajo v danem zaporedju, ob upoštevanju izvedljivosti bolj ambicioznih možnosti najprej.

Slika 6: Uporaba taksonomije EU za določitev potreb po financiranju prehoda

(1) Financiranje gospodarskih dejavnosti, ki so že usklajene s taksonomijo

Če je gospodarska dejavnost že usklajena s taksonomijo, lahko podjetja upoštevajo vse sedanje in prihodnje potrebe po financiranju za ohranjanje usklajenosti s taksonomijo tudi v prihodnosti.

(2) Naložbe, usklajene s taksonomijo

Kadar je gospodarska dejavnost sprejemljiva, vendar še ni usklajena s taksonomijo, lahko podjetja razmislijo o njeni uskladitvi s tehničnimi merili za pregled iz taksonomije v petih (ali izjemoma desetih) letih⁽¹⁰⁾. V načrtu za naložbe v osnovna sredstva opredelite naložbe v prehod, potrebne za doseganje teh ciljev. Take naložbe v osnovna sredstva se štejejo za naložbe, usklajene s taksonomijo.

(3) Naložbe, ki bodo s taksonomijo usklajene v daljšem časovnem obdobju

Kadar uskladitev s taksonomijo v petih (ali izjemoma desetih) letih ni izvedljiva, je mogoče preučiti uskladitev sredstva ali gospodarske dejavnosti s povezanimi merili iz taksonomije glede uspešnosti v daljšem časovnem obdobju, ki je še vedno združljivo s prehodom. Naložbe v prehod, ki bodo uskladitev s taksonomijo dosegle šele v časovnem obdobju, ki je daljše od petih (izjemoma desetih) leti, kot je priznано v Delegirani uredbi (EU) 2021/2178, bi moral spremljati načrt za prehod za posamezno dejavnost, ki je združljiv s prehodom ter ki utemeljuje daljše obdobje za doseganje ciljev⁽¹¹⁾ in prikazuje, kako bo uskladitev s taksonomijo dosežena v naslednjem koraku.

Kar zadeva okoljske vidike, bi se lahko cilji uskladili s cilji okoljske politike na mednarodni ravni in ravni Unije, vključno s cilji, povezanimi s trajnostnim varstvom ter obnovo vodnih in morskih virov, krožnim gospodarstvom, preprečevanjem in obvladovanjem onesnaževanja ter varstvom in obnovo biotske raznovrstnosti in ekosistemov.

⁽¹⁰⁾ V skladu z delegiranim aktom o obveznostih razkritja, ki dopolnjuje uredbo o taksonomiji, lahko obdobje, v katerem je treba doseči uskladitev s taksonomijo, presega pet let le, če je daljše obdobje objektivno utemeljeno s posebnimi značilnostmi gospodarske dejavnosti in zadevne posodobitve, vendar ne sme biti daljše od desetih let.

⁽¹¹⁾ Povezane naložbe v osnovna sredstva se ne štejejo za usklajene s taksonomijo, vendar so lahko pomemben korak k višjim ravnem trajnostnosti na poti prehoda.

(4) Naložbe za prehod, ki presega raven nebitvenega škodovanja v zvezi z blaženjem podnebnih sprememb, kot prvi korak

Podjetja, katerih dejavnosti trenutno ne izpolnjujejo merila za nebitveno škodovanje iz taksonomije in pri katerih naložbe za doseganje meril za bistven prispevek v petih (izjemoma desetih) letih trenutno niso izvedljive, bi lahko razmislila o izboljšanju okoljske uspešnosti teh dejavnosti na ravneh uspešnosti, ki presegajo tiste, opredeljene z merili za nebitveno škodovanje, v časovnem obdobju, ki je dovolj kratko, da je združljivo s preходом⁽¹²⁾. Take naložbe v prehod, ki izboljšujejo uspešnost nad raven meril za nebitveno škodovanje iz taksonomije in ki se izvedejo kot prvi korak prehoda, lahko podjetja pospremiijo s spremljevalnim načrtom za prehod za posamezno dejavnost, ki bi bil združljiv s preходом, v katerem bi utemeljila, zakaj je ta vmesni korak potreben in kako bo v naslednjem koraku dosežena uskladitev s taksonomijo.

V načrtu se bi lahko prikazalo (i) kako bo dejavnost s pomembnim izboljšanjem uspešnosti preseгла raven meril za nebitveno škodovanje, in se približala ravni merila za bistven prispevek, ter (ii) kako bo stalno izboljševanje podnebne ali okoljske uspešnosti zagotovilo, da se v prihodnosti ne bo povzročala bistvena škoda, ko se bo gospodarstvo približevalo podnebni nevtralnosti in se bodo sčasoma spreminjale tudi ravni tolerance do škode, ki se šteje za bistveno.

(5) Naložbe, določene v načrtu za prehod na podlagi dejavnosti z drugimi sredstvi

Za gospodarske dejavnosti z velikim vplivom, ki še niso zajete v delegiranih aktih o taksonomiji in pri katerih ni alternative z majhnim vplivom, zajete v uredbi o taksonomiji, bi podjetja za določitev ciljev in potreb po financiranju lahko razmislila o uporabi drugih načinov, kot so znanstveno utemeljeni kažipot.

(6) Naložbe za prehod dejavnosti z majhnim vplivom na okolje

Za gospodarske dejavnosti z majhnim vplivom, ki zato niso zajete v taksonomiji, lahko podjetja preučijo uporabo ustreznih meril taksonomije za obravnavanje preostalih vplivov, npr. z naložbami v energijsko učinkovitost stavb, mobilnost z nizkimi emisijami, omogočitvene tehnologije itd.

6. Finančni instrumenti za zbiranje sredstev za financiranje prehoda

Ta oddelek se navezuje na točko 8 Priporočila Komisije.

Podjetja lahko razmislijo o uporabi enega ali več finančnih instrumentov, povezanih s preходом, da bi zbrala sredstva za financiranje prehoda, kot so posebne vrste kreditov ali izdaje na kapitalskih trgih s posebnimi značilnostmi. Spodnja preglednica 3 prikazuje primere v ta namen.

Preglednica 3

Primeri kreditov ali finančnih instrumentov kapitalskih trgov za zbiranje sredstev za financiranje prehoda

Zeleni krediti in drugi krediti za trajnostnost	(1) Financiranje projektov ali naložb z namenskim kreditom za prehod (uporaba prihodkov), kot so krediti za nadgradnjo sredstev ali izvedbo novih naložb, ki bodo omogočile proizvodnjo z nizkimi emisijami ogljika ali znatno izboljšale okoljsko uspešnost. Na primer: <ul style="list-style-type: none"> — krediti za financiranje projektov prehoda, ki imajo verodostojen načrt za prehod na podlagi dejavnosti ali so del verodostojnega načrta za prehod na ravni subjektov⁽¹³⁾; — krediti za financiranje gospodarskih dejavnosti, sprejemljivih za taksonomijo, in doseganje uskladitve s taksonomijo v časovnem obdobju petih (izjemoma desetih) let;
---	--

⁽¹²⁾ Povezane naložbe v osnovna sredstva se ne štejejo za usklajene s taksonomijo, vendar so lahko pomemben korak k višjim ravnem trajnostnosti na poti prehoda.

⁽¹³⁾ V skladu z Direktivo (EU) 2022/2464 in njenim izvajanjem (direktiva o poročanju podjetij o trajnostnosti).

	<ul style="list-style-type: none"> — kadar je sorazmerno, verodostojni znanstveno utemeljeni cilji, ki so podprti z informacijami, ki zagotavljajo integriteto, preglednost in odgovornost. — krediti za financiranje drugih naložb v prehod za dejavnosti iz točke 2.2 tega priporočila; — opredelitev zanesljivih kazalnikov okoljske uspešnosti za financiranje naložb podjetij, ki so vključene v načrt za prehod. <p>(2) Prizadevajte si za (podjetniške) kredite za splošne namene, povezane z izboljšanjem splošne trajnosti v skladu s prehodom, kot je opredeljen v točki 2.1. Na primer:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kredite s ključnimi cilji uspešnosti za financiranje naložb v prehod, ki so v skladu z znanstveno utemeljenimi kažipoti za prehod; — kredite s ključnimi cilji uspešnosti za financiranje naložb v prehod, ki temeljijo na skupnem deležu usklajenosti s taksonomijo, ki ga je treba doseči; — kredite za financiranje naložb v prehod, ki temeljijo na verodostojnem načrtu za prehod s ključnimi cilji uspešnosti.
Zelene obveznice in druge obveznice za trajnostnost	<p>(1) Razmislite o izdaji obveznic za poseben namen prehoda z dokazano uporabo prihodkov.</p> <p>Na primer, izdajte obveznico v skladu z uredbo o evropskih zelenih obveznicah za financiranje naložb v prehod za gospodarske dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo in bodo dosegle uskladitev s taksonomijo v petih do desetih letih.</p> <p>(2) Razmislite o izdaji obveznice, povezane s ciljem podjetja glede uspešnosti prehoda (npr. obveznica, povezana s trajnostnostjo), z uporabo taksonomije, verodostojnih načrtov za prehod na ravni subjekta ⁽¹⁴⁾ in ravni dejavnosti ali verodostojnih znanstveno utemeljenih ciljev, kadar je sorazmerno, in:</p> <ul style="list-style-type: none"> — opredelite ključne cilje uspešnosti za financiranje pomembnih naložb podjetij, ki so vključene v načrt za prehod; — podjetja so pozvana, naj svoje zahteve glede trajnosti v okviru obveznice, povezane s trajnostnostjo, dodajo cilju v zvezi s taksonomijo ali podnebno referenčno vrednostjo EU; — to lahko vključuje financiranje naložb v prehod, opredeljenih s cilji na podlagi taksonomije. <p>(3) Razmislite o uporabi predloge za prostovoljno razkritje v skladu z uredbo o evropskih zelenih obveznicah za zagotavljanje standardiziranih informacij vlagateljem in finančnim posrednikom za izdaje obveznic, ki ne upoštevajo evropskega standarda za zelene obveznice.</p>
Lastniško financiranje	Kadar so izdaje lastniških vrednostnih papirjev ustrezen instrument financiranja, pri določitvi ključnih ciljev trajnosti razmislite o uporabi meril za prehod, podobnih zgoraj navedenim.
Specializirano financiranje	Razmislite o specializiranem financiranju , kot so zakup, rešitve strukturiranega financiranja, projektno financiranje in kombinirani finančni instrumenti, pri čemer za določitev ključnih ciljev trajnosti uporabite podobna merila za prehod, kot so navedena zgoraj.

7. Uporaba orodij Evropske unije za trajnostno financiranje s strani finančnih posrednikov in vlagateljev

Ta oddelek se navezuje na točko 9 Priporočila Komisije.

Finančni posredniki in vlagatelji, ki so pripravljeni zagotoviti financiranje prehoda v podporo prehodu realnega gospodarstva, bi lahko uporabili orodja za trajnostno financiranje, da določijo cilje portfelja in opredelijo projekte ali podjetja za financiranje prehoda. Spodnja preglednica 4 prikazuje dodatne primere v zvezi s tem.

⁽¹⁴⁾ V skladu z Direktivo (EU) 2022/2464 in njenim izvajanjem (direktiva o poročanju podjetij o trajnostnosti).

Preglednica 4

Kako uporabiti orodja za trajnostno financiranje za določitev ciljev portfelja in opredelitev projektov ali podjetij za financiranje prehoda

<p>Razmislite o uporabi metodologij za razogljichenje iz podnebnih referenčnih vrednosti EU, da bi določili cilje prehoda portfelja in opredelili ustrezna podjetja:</p>	<p>Uporaba metodologij za razogljichenje iz podnebnih referenčnih vrednosti EU za določitev ciljev razogljichenja:</p> <p>Razmislite o uporabi podnebnih referenčnih vrednosti EU za doseganje strategije razogljichenja in vlaganje v portfelj podjetij z različnimi podnebnimi cilji in potrebami po financiranju prehoda; oblikujte finančne produkte, ki posnemajo metodologije zgoraj navedenih referenčnih vrednosti ⁽¹⁵⁾.</p> <p>Upravljalce referenčnih vrednosti se spodbuja, naj razmislijo o tem, da bi podjetjem pripisali večjo utež na podlagi ciljev razogljichenja, ki jih določijo podjetja;</p> <p>Razmislite o uporabi metodologij referenčnih vrednosti za sistematično ocenjevanje finančnih instrumentov in portfeljev ter oblikovanje kažipotov za portfelj v smeri podnebne nevtralnosti z minimalnimi standardi za razogljichenje na medletni osnovi.</p> <p>Uporaba metodologij podnebnih referenčnih vrednosti EU za opredelitev podjetij za posojanje ali vlaganje:</p> <p>Razmislite o uporabi podnebnih referenčnih vrednosti EU ali drugih znanstveno utemeljenih okoljskih, socialnih in upravljaljskih meril za opredelitev podjetij, ki si prizadevajo za prehod na način, ki je združljiv s prehodom na trajnostno gospodarstvo; razmislite o uporabi referenčnih vrednosti, ki upravljavcem omogočajo, da pripišejo večjo utež podjetjem, ki imajo znanstveno utemeljen kažipot in načrt za prehod;</p> <p>Finančni posredniki in vlagatelji lahko uporabijo merila za izključitev iz metodologij podnebnih referenčnih vrednosti EU, kadar je to ustrezno, da bi izključili okoljsko ali socialno škodljive gospodarske aktivnosti ali načine proizvodnje in tiste, ki sicer znatno škodujejo podnebnim ali okoljskim ciljem.</p>
<p>Razmislite o uporabi taksonomije za določitev ciljev na ravni portfelja in opredelitev ustreznih podjetij:</p>	<p>Uporaba meril taksonomije za določitev podnebnih in okoljskih ciljev portfelja</p> <p>Razmislite o uporabi meril in razkritij v zvezi s taksonomijo za določitev ciljev in spremljanje napredka skozi čas na ravni portfelja, v primeru lastnikov sredstev pa za skupno naložbeno strukturo;</p> <p>Razmislite o uporabi razkritij v zvezi s taksonomijo za spremljanje deleža naložb, sprejemljivih za taksonomijo, deleža naložb, usklajenih s taksonomijo, in napredka pri usklajevanju z merili taksonomije.</p> <p>Če so podatki na voljo, razmislite o uporabi deleža zelenih sredstev in deleža zelenih naložb na podlagi taksonomije za določitev sektorskih ciljev na ravni portfelja, ki se jim lahko povprečje portfelja približa med prehodom. Banke lahko na primer uporabijo delež zelenih sredstev in absolutne emisije ogljika v zadevnih portfeljih ali povprečno energijsko učinkovitost hipotekarnega portfelja za oblikovanje ciljev zmanjšanja emisij ali cilja povečanja energijske učinkovitosti in vmesnih mejnikov.</p>

⁽¹⁵⁾ Referenčne vrednosti zahtevajo osnovno razogljichenje v višini 30 % za referenčne vrednosti EU za podnebni prehod in 50 % za referenčne vrednosti EU, usklajene s Pariškim sporazumom, 7-odstotno medletno razogljichenje, vključitev emisij obsega 3 in omejitve pri dodeljevanju lastniškega kapitala, da se zagotovi, da zastopanost industrijskih panog ustreza zastopanosti v matični referenčni vrednosti (preprečevanje pristranskosti glede industrije).

	<p>Razmislite o uporabi deleža načrtovanih prihodkov, naložb v osnovna sredstva ali naložb v obratna sredstva, povezanih s prehodom podjetij, ki bodo usklajena s taksonomijo v petih (izjemoma do desetih) letih (vendar ne izpolnjujejo pogojev iz Delegirane uredbe (EU) 2021/2178, da bi se takoj priznali kot naložbe v osnovna sredstva, usklajena s taksonomijo), kot prihodnjega ali načrtovanega deleža zelenih sredstev, če jih podpira verodostojen načrt za prehod.</p> <p>Podobna merila bi bilo mogoče zasnovati tudi za dejavnosti, ki niso sprejemljive za taksonomijo, zajete v verodostojnem načrtu za prehod.</p> <p>Uporaba razkritij v zvezi s taksonomijo za opredelitev podjetij za posojanje ali vlaganje:</p> <p>Razmislite o uporabi razkritij podjetij v zvezi s taksonomijo o prihodkih, naložbah v osnovna sredstva in po potrebi naložbah v obratna sredstva, sprejemljivih za taksonomijo in usklajenih s taksonomijo, za dopolnitev drugih podatkov podjetij, da opredelite projekte za prehod.</p> <p>V primeru projektov, sprejemljivih za taksonomijo, razmislite o uporabi obveznih in, kadar so na voljo, prostovoljnih razkritij, povezanih s taksonomijo, v razkritjih podjetij ali načrtih za prehod na ravni subjekta ali dejavnosti, da opredelite projekte s cilji financiranja prehoda, ki imajo zastavljene cilje, povezane z:</p> <ul style="list-style-type: none"> — uskladitvijo s taksonomijo z namenom izpolnjevanja meril iz taksonomije v korakih ali v določenem časovnem obdobju; — elementi meril iz taksonomije, kot je nebstveno škodovanje, ki zagotavljajo znatne izboljšave uspešnosti; — preverjanjem, ali so vzpostavljeni načrti za prehod za posamezne dejavnosti, da se zagotovi usklajenost ciljev takih projektov s prehodom na trajnostno gospodarstvo; — v primeru gospodarskih dejavnosti, ki niso zajete v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi uredbe o taksonomiji, uporabite načela iz člena 10(2) uredbe o taksonomiji kot vodilo za minimalne pogoje, da se dejavnost upošteva za financiranje prehoda;
<p>Razmislite o uporabi razkritij podjetij v skladu z direktivo o poročanju podjetij o trajnostnosti pri izbiri podjetij s posebnimi cilji in potrebami v zvezi s prehodom:</p>	<p>Razmislite o uporabi skupnih meril v načrtih za prehod, tako na ravni subjekta kot na ravni dejavnosti, za sistematično ugotavljanje potreb po financiranju prehoda v nekaterih sektorjih na podlagi finančnih meril in naložbenih načrtov, o katerih poročajo podjetja, kot so na primer:</p> <ul style="list-style-type: none"> — cilji zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za emisije obsega 1, emisije obsega 2 in, kolikor je mogoče, tudi pomembne emisije obsega 3; — usklajenost s taksonomijo in načrti za uskladitev gospodarskih dejavnosti v sektorjih z velikim vplivom; — naložbe v osnovna sredstva za financiranje ukrepov prehoda s sklicevanjem na uporabljena ključna merila trajnostnosti (npr. naložbe v osnovna sredstva na podlagi taksonomije); — verodostojnost ciljev prehoda na podlagi ukrepov in vzvodov, ki jih nameravajo podjetja uporabiti za doseganje ciljev, ter njihove odvisnosti od zunanjih dejavnikov ⁽¹⁶⁾, ter pričakovanih stroškov prehoda; — prehodnostna tveganja in kako lahko potencialni cilji prehoda sčasoma zmanjšajo taka tveganja; — izpostavljenost finančnim priložnostim, povezanim s podnebjem (npr. kot % celotnega portfelja/dejavnosti prodaje vrednostnih papirjev) — sedanje in načrtovane financirane emisije po sektorjih, geografskih območjih in časovnih okvirih; — merila usklajenosti portfelja (npr. tehtana povprečna ogljična intenzivnost, implicitni dvig temperature, financirane emisije glede na splošno uporabljeno znanstveno utemeljeno referenčno vrednost).

⁽¹⁶⁾ Npr. morebitna prihodnja politika, tehnološka pripravljenost, družbena sprejemljivost, razpoložljivost virov in fizični vplivi na podnebje na vseh lokacijah, kjer delujejo.

	<p>Razmislite o uporabi razkritij v zvezi z načrti za prehod za opredelitev specifičnih podjetij ali projektov z jasnimi cilji razogljičenja, ki trenutno delujejo oziroma potekajo z visokimi emisijami, vendar imajo verodostojne načrte za prehod za njihovo postopno zmanjšanje, kar bo portfelju omogočilo razogljičenje z enako hitrostjo, kot to počnejo podjetja, v katera se vlaga.</p> <p>Razmislite o uporabi standardov in smernic na podlagi Direktive (EU) 2022/2464 ter njenega izvajanja, če so na voljo, da bi se upoštevala podnebna in okoljska uspešnost podjetja, njegovo izhodišče in individualna pot za prehoda, da dopolnite razkritja o ciljnih prehoda, načrtih za prehod in podatkih iz računovodskega poročanja.</p>
<p>Razmislite o uporabi razkritij in prospektov, ki spremljajo izdajo zelenih obveznic ali obveznic, povezanih s prehodom in trajnostnostjo, ali lastniških vrednostnih papirjev:</p>	<p>Razmislite o uporabi informacij, ki jih zagotovijo izdajatelji zelenih obveznic, obveznic, povezanih s trajnostnostjo, ali drugih obveznic z značilnostmi financiranja prehoda, da izberete naložbe z okoljsko celovitostjo in ravno ambicioznosti, ki jo želi vlagatelj.</p> <p>Razmislite o uporabi visoke stopnje preglednosti, ki jo zagotavlja uredba o evropskih zelenih obveznicah, da izberete projekte za financiranje prehoda, pri katerih je okoljska celovitost zagotovljena s taksonomijo. Večja preglednost uporabe prihodkov povečuje verodostojnost in zanesljivost takih naložb, zlasti če so povezane s pragovi ali cilji trajnostnosti, ki jih določi podjetje in jih razkrije v svojih razkritjih.</p> <p>Razmislite o uporabi visoke stopnje preglednosti, ki jo zagotavljajo izdajatelji, ki uporabljajo predloge za prostovoljno razkritje za izdajatelje, ki uporabljajo standarde, ki niso določeni v uredbi o evropskih zelenih obveznicah, za izbiranje projektov za financiranje prehoda, ki so usklajeni s prehodom na trajnostno gospodarstvo.</p> <p>Razmislite o uporabi informacij o ciljnih prehoda ali potrebah po financiranju prehoda, vključene v prospekte za izdaje podjetij v prehodu, da ocenite tveganja glede trajnostnosti in značilnosti izdaje skupaj z drugimi finančnimi tveganji in koristmi projekta ⁽¹⁷⁾.</p>

⁽¹⁷⁾ Predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi uredb (EU) 2017/1129, (EU) št. 596/2014 in (EU) št. 600/2014 za povečanje privlačnosti javnih kapitalskih trgov v Uniji za podjetja in za olajšanje dostopa do kapitala za mala in srednja podjetja (COM(2022) 762 final) prispeva k preglednosti, saj zahteva vključitev informacij o trajnostnosti v prospekte za izdaje, ki vsebujejo trditve o trajnostnosti.